

A
V 678 A Martinelli.

Torūkalna meitina Līhsina
in palkawneeks Waldis

jeb:

Mihlestibas warā.

Jauks pateijs statīts.

Kitt 2
4

Pasudusshais dehls, jeb: Willis un Elwira.

Peewilzigs original = statīts.

Kitt 2
4

R. Zilinskij.

162

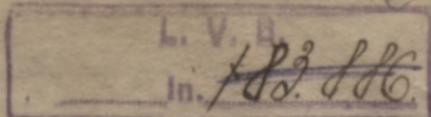

St. P.

Rīgā, 1903. g.

M. Freiberga apgādībā, Rīgā, Avotu eelā Nr. 25.

810-32 0309106418

LA 1371

пост. 21. VIII 79

Дозволено цензу

25 августа 1903 г.

162

Tornkalna meitina Līhsina un palkawneeks Waldis,

jeb:

Mihlestibas warā.

Jauts pateefs stahfs no K. Bilinsky.

K. B.

1. nobaka.

Zaur breefmaam pee mehrka.

Ap to laiku, kad breesmigais, aīnainais krimis tarejch plosijās un daubīs tehwijas dehlus erojha līda, — ap to laiku, kad nejskaitami lara pulki devās, kā leetu nebeschi uī beenwideem, aīstahvet tehwiju, troni un tizibu, — ap to aīku, kad Valinā, kā ari wijsā plāschajā tehwijā tika iīleetas neissītās jāktišchāndas aīaras, ap to laiku bija redsama Tornkalnā kāhda lot glikta, neleela mohja ar ihchetreem, vīlcheem logeem uī zela puī un neleelu merandu, kurijs bija iīgreshnots daļchādām figurām. Pee iīhihs mahjas atradās ne wijsai leels, bet koti labi aptoits dahrīs, kura māzārā seudeja un īmatshoja skaitas puķes un kura weenā stuhri bīja uītāsīta pamāsa lapene, tomehr leela deesgan preeksh teem, kas winn usmelleja, sevišķi preeksh cemihlejnīchāmēs.

Schīhs mahjas ihpashneeks, Bradis, gan nepeebereja pee bagato lauschu schķiras, tomehr winsch bija pahrtīzis vihrs un wareja saultees ūwi pat par laimigu, jo Deews bija tam pēeschķihris neween skaitu, pēcīnīligu laulatu draudjeni, bet ari pāllaufigus, labus, mihlus behrīnus. Ēvišķu preeku darija winam wezalais dehls Martinsch, kurijs bija dabujis Ģeķschrigā pee kāhda bagata leelirgona ūstrihvera weetu un dabuja labu loni. Tomehr schī laulatā pahra leelakais azupreeks bija un palika wina meita Līsina, kura, kad ta palila 16 gadus weža, seudeja kā patlaban uīplaukuši roze un kuras skaitumu apbrihnoja tā jaunā kā weži, kā bagati tā nabagi. Kad wina parahdijs uī eelas, tad daudzi palila stahvot, eeplehta azis, tamehr pahr wina luhpam galhja:

„Ai, kas schī par skaituli, — ai, — kurijs to ūvā laikā apprežēs, tas gan buhs laimigs, — besgaligi laimigs.“

Un Līsina bija ari skaita — kā waj nu. Un kai gan toreijs nebijā to ūolu tildaudi, kā tagad, tomehr winsch wezaki bija wiſeem spēh-

keem ruhpejuschees un spuhlejuschees sawahlt sawai meitina mantaas, to ne ruhsa, ne kodi newar samaitat un kuru sagli newar nosagt, proti isglihtibu. Un lai gan wina bija zehluhees no latweeschu wezakeem, to mehr neweens newareja sajit, ka schi pirms Vchikras skaitule peederot pee toreis nizinatas tautas.

Kad Lissina bija eeswehlita, tad tai sapluhda prezineeli no wiham pusem kopā, gan teewi, gan reju, gan bahli, gan jarlani, gan bagati, gan ari panabagi. Protams, ka wina nebiija jasteidsas ar „jawahrda“ doschanu.

Wajabseja tatschu ismelleetees to labalo, to patihkamalo, kuru ia waretu mihlet kā sevi paichu un kuraam wina waretu uistigetees un ujtv palauetes.

Uf scho skaituli nu bija upeelis ari ajsi kahdas leeltiegotawas darbwedis, wahrdū Waldis Meklāja, kuen weisliba, apkehriba nu ijsmaniba bija pazehluji par lungu vahr lowiem wezakeem darba bee-dream. Un, — lai gan winsch bija jauns, tomehr prahrigs; lai gan jauns, tomehr apdomigs; lai gan jauns, tomehr godigs un pastahwigs sawds peenahluuds, zenteenigs un pastahwigs sawds apnemischanigs. Ur wahrdū jokot, Waldis bija pceelz tihmigs jannellis, tilpat weissis, kā skaitis, tilpat patihlam, kā iaipis un peemihligs pee Deewa un zilwekeem. Ja gan, Waldis bija kōsi, kā magone un smuidris, kā jauns osvis. Tapehz naw jaibrihas, ka a Lissinas ajsi bija usleesmojuicbas, kad wina to pirmo reisi kahdas tri bas Tagenstainā, bija redsejusi un sajutusi kautko sevijshki, kautko sawabu sawa sirdsnamīna. Walda sirdi bija dīsti jo dīsti astlanejis:

„Ta ir, tu ir, kuru waru mihlet! Schi ju ir ta buhje, kuru dauds reises ejnu redsejis hapnōs nu kura moni u skatija arpeenit laipnam, mihligām ajsim, famehr ap winas roshainām luhipinam noriakojas saldi, debeschligi tmaidi. Bet waj wina man solishes, waj gan tihdu pee mehrka, to gan man wehl neweens newar schimbrithicham pasazit.“

Un lai gan winsch bija kusibā ispehtijis, kur Lissina dīhwojot, lai gan tas wairak reises to Zahna bañizā bija redsejis, tomehr tas wehl nebija eedroshinajees skaitulei turvotees, jo wiram usnahza leelas bailes, kad tas eedomajās, ka schi warbuht scho atraidishot, lai gan winsch bija zeeschi apnehmeees to prezeti; bailes, kahdas tahdeem dauds-reis mehdī usnahkt, kuri kahdu jaunawu pateesi mihle, sevijshki kahdu skaitu.

Skrimas kara seemas bija austas un bahrgas, tapehz naw jaibrihas, ka uhdeni tika vahrlahti ar beesju ledus kahrtu, protams, ari Daugawa, kura toreis isskatijas dauds zitadaka, nekā tagad, vahr kuen toreis nesteeppas wehl neweens pastahwigs tilts un kura neatradas gaudrihs neweens dambis, tapehz svejneeli ismeta tajā ari seenias lailā sawus tihlus, beeschi veen ijsiridami ledū weetū weetam pachvus zaumus un tad tos tapat neapīchogotus astahdami, zaur ko ne reti no-

titās, ka tajōs dašči loutini eebruka eesfchā, gan wejumineeki, gan ūahj-neeki, ūejvīdki naits laikā.

Ari ūchinī ūahjstā japeemin ūahds atgabijums, lai gan tas preefch mūms no ūoti maja ūvara, bet preefch Walba un Ūisinaš no ūoti leela; jo, kad Waldis ūahdas ūvehiideenos pehzpusdeenā bija aifgabjīs uſ Daugawu ūlidinatees, ūatikās winsch ar augſchā mineto ūlaistuli, kura ūchi paſchā noluhska dehl atradās uſ ledus.

Wini nošarla weens otru eeraudſijschi un eesahla dauds naigakli ūlidinatees, nekā preefch tam, jo aſinis eekarsās un eesahla ahtraki rinkot; bes tam weens kā otris gribēja parahditees, la eſot deesgan weillis ūlidinashas mahlslā un neewehehoja neko dauds ūahdns nekahus ūaueklus, kuri wineem wareja atneſt poſtu un breefmas. Tomehr Waldis ūurejās arweenn Ūisinaš turumā, tamehr abi devās kā bultes uſ preefchū. Daugawas ledus bija gluds kā ūpogulis, bet tee no ūwejnekeem wakarā iſzirſtee zaurumi pahrwilti ūikai ar plahnu, plahnu ledus ūahrlīku, zaur ko nu gabijās, ka Ūisina ūiſkrejha nemanot ūchabdai weetai ūichū un, — brīſch brakſch, — wina eelrihia zaur plahnu ledu Daugawa un paſjuda Walba azim.

Wareja ūikai rebjet, ka ūahds tumīch, leels ūunkulis ūeek no ūtraumes ūauts ūrojam ūem ledus uſ leju.

Pahr Walda luhpam pahrgabjā bailu un ūahpju eekleedseens.

Ūlidotaji ūadewās no ūiſam ūsem ūopā ap ūelaimis ūeetu, bet ūnevenis ūenehginaja ūelaimigo ja ūauu ūahbti; jo ūnevenam ūeelahrojā ūoiees ūeichā ūahwē eelſchā. Ūeenigi Waldis, no ūarītas, ūeap- ūehotā ūihleſtibas ūsihts, ūpnehmās ūo ūtraut ūahwes ūukſtajām ūrolam, ūuras Ūiſiņu ūan bija ūplampuſchās.

Winsch devās no otrs ūuſes ūlikonei ūreti un tad eeschlāhžās ūaurumā eelſchā, justu ūai ūeeiā, ūura winsch ūamanija ūem ledus tumīch ūhnu ūodamees ūejup. Ar labo ūolu ūas ūurejās ūee ūtiprā ūedus, tamehr ūreijo ūebahja ūhdeni, ūribedams ūahrgo ūeitīnu ūakampt ūi ar ūeerva ūalihgu ūiwilt ūo Daugawas ūhrā. — Bet, oj, ūas ūas?! Winsch ūamanija, la ap wina ūahjam ūplekotees ūolas ūi ūaujot ūi ūaſchū ūibena. Bes tam ūiprā ūraume ūilla ūo ar ūeelu ūaru ūhdeni ūeichā ūi ūraudeja ūimi ūraut ūem ledus. Gan ūas ūurejās ūik ūeen ūpehdamis, ūeelajeem, ūabiskajeem ūpehkeem ūreti, bet ūar ūelti. — Wina ūolas ūalika ūahbanas, ūatſlīhdeja ūost ūo ūludā ūedus ūi winsch ūe- ūrita ūtmuguristi ūlapjajā, ūukſtajā ūlementā ūi ūika ūauts ūem ledus. Wina ūahws ūaſjuda ūahteſoſchu azim ūi ūupat ūesahla ari wina ūalwa ūaujut ūem ūinamā ūukſtā ūpeſga!

Tomehr, tomehr wina ūam ūebi ūis ūolemis ūiseet ūchoreiſ ūojā; jo ūaſchā ūehdejā azumirkli ūekampā ūina ūatōs ūahda ūauna ūihra ūpehzigā ūolas ūi ūesahla ūo ūilkt ūtpakal. Pa tam ūecsteidsā ūari ūiti ūlidotaji ūam ūalihgā ūi ūesahla ūtept Waldi uſ ledu.

Bet ūur gan bija ūalikuſi Ūisina?! — Ūur gan ūtraudā ūchinī azumirkli ūauna ūlaistule?!

Waldis jau gan bija pa leelai puſei uſwilktſ uſ ledus, bet Lijina? — fur Lijina?!

Bet kas tur parahdas par maſu baltumiku uhdeni?

Ah, wiſch pazelas arweenu uſ augſchu! Waj tas gan nebuhs baltā ſpalwa pee Lijinas zepures?

Ja gan, ja gan!

Drihs pamanama ari Lijinas galwa un baltais kallis!

Beidsot ari rokas, kuras zeefchi apkampuschās ap Walda lahju leeleem tā frampī.

„Welkat, welkat! Turat, turat!“ wairak balsis ſauza. „Glahbjat, glahbjat ari jaunavu!“

Un nu ſakampa wairak rokas ari Lijinu un iſwilka tā Waldi, ſā ari jaunavu iſ ſlapjā kapa laukā. Wini nu bija iſglahbtī, ſai gan Lijina iſlīkās buht miruſi.

Winas azu wahli bija aijwehrufchees zeeti un luhpas ſaspeeduſchās zeefchi kopa.

„Laikam pagalam, — laikam pagalam!“ daudſ balsis ſauza. „Beigta, beigta! Af nabaga jaunava, waj tēr nu waſadſe! lit agri mirt?!”

Bet kamehr daſchi tā ſpreedelja un gaudoja, tikmehr tas jaunais wihrs, kas pirmais bija eejahbis Ljodi willt iſ uhdena laukā, bija aijziries pehz lahda orniara, un to ſabujis un pec nelaimes weine ūkluviſ, ſakampa jauno ſtauſtuli un egehla to ſamanās.

Lā lā nu Waldis ſinieſ ſinas dūhwollli, tad ſchein ſauja jeeni wiſreem nenahzās gruhti januau ſogahdat ſem winge werga tu pafahnes.

Lijinas wezaļu iſbailes bija leelas un neapraſtamās, tad wini eraudſija ſauw mihiotu meitu ſchahdot baiga ſtahwollli.

Mahte, Anna, nogiſiba, kamehr tehwſ brehza:

„Mans behrns beigts, mans behrns pagalam! Af, es nelaimigais tehwſ! — Af, es nelaimigais wihrs, jo ari mana labā ſewa leekas buht mi-ruſi!“

Bet kamehr Bradis tā ſehrojās un gaudoja, tikmehr Waldis un tas otrais jaunais wihrs eelika Lijinu gultā un eehakla to tā nelā aibſihwinat, kas wineem ari iſdewās, jo Lijina bija koti maſ eerijuſi uhdena un ahtrā iſglahbſchana wiku bija uſturejuſi pee dūhwibas.

Ari mahte atschirga un raudaja preeka un pateizibas asaras, kad wina redseja, ka schihs behrns wehl esot dsihws, kamehr tehw̄s, winas wihrs, nelahwa jaunajeem wihereem ne var lo eet projam, bet pazeenija tos gan ar glahfitti wihma, gan ari ujloschameem, gan ari ar labeem zigareem u. t. pr., kamehr Lijinaa bija eegahjuſi jahrkambari nogehrbees un apwilkt fausas drehbes, un is kura wina pehz kahda laizina iſnahza atkal ahrā kā seedoscha roſe, kā rihta sahrtuminsch, kā paradises puſe.

Abi jaunce wiheri ſaſtatijsas weens otram azis, pec kā Waldis ſarahwās kā no odses dſelts, jo nu wehl tilai winsch redseja, ka wina un Lijinas pateefais glahbejs nebija nelas zits, kā wina funga un darbdewa dehls, Franzis Raupa.

Un ſchis apſtahlis winam nebija nebuht ya prahtam.

Winsch jau pasina itin labi Franziska kaiſligo rafſturu.

Winsch jau ſinaja, kahds meitu medineels ſchis jaunais wihrs bija.

Winsch pamanija ari tagad, kahdus dedſigus ſkateenus tas raidija uſ Lijinn.

Vilas, ka tee gribetu jauno ſtaſtuli waj apeiht.

Kamehr, ſew daudis mai par apmeeringunu, winsch pamanija, ka Lijinas azis mekleja tilai wina ſein, ka Lijinas wehriba peegreejsas tilai winam, un kad tec beidſot ar aidijas no pateizigajem wezaleem, kad ari jaunawa nemucjas pateicē ſarveem glahbejeem no redſoſchas naſhvoe, lewischki Waldis iſhgoſchi batu ſazidama:

"Wans fungs, ſelta un ſudraba anu nau lo jums dahwinat, bet mihi ſirds ir un juhs arweenu jums pateiziga un wina juhs neaiſnurſis, kamehr nebuhs mitenuse reif puſtet. Eſat tatschu til laipni un apmeklejat muhs. Galwojn, ka juhs buhſat mums arweenu mihiſch weeſis!"

Waldis gribesja ſantko atbildet, bet wahrdi ſaspedas winam kallā, tadehlt, ka ſirds bija pilna, ja, pardaudis pilna miheleſtibas uſ Lijinu, un ſamulſa ais leelas laimes, kad winsch dſirdeja ſtaſtules padewigos pateizibas wahrdus. Turpreti Lijinas tehw̄s eefaužas?

"Wans fungs, kas gan jums eenahzis prahtā, muhs tagad atſtaht? Ahrā ſalſt, ka waj azis ſprahgſt no peers laukā un juhs gribat ſlapjam drehbem dotees mahjup. Tas otris fungs war eet, bet jums jaſaleek lihds rihtam ſche. Un nu nelahdas eetunas; nahkat manā kambari un iſgehrbjatees, doſchu jums fausas drahnas."

Un ta ari notika.

Franzis Raupa aifgahja druzzin ſapihziſ projam, kamehr Waldis palika turpat pec — — — pec Lijinas.

Un nepagahja ilgs laits, kad Waldis un Lijina ſehdeja weens otram prei, runadami par miheleſtibu un miheleſtibas laimi, par uſtizibas un uſtizibas ſwaru.

Un kad tehws un mahte jan guleja sahukambari saldā meedīnā, tād schihs diwas firdis bija wehl nomodā un salusa arweenu wairak kopa. Beidzot Waldis maigu balsi fazija:

„Jaunkundje, waj juhs wehl atminatees to svehtdeenu, kad mehs tristibās Agenskalnā pirmo reissi redsejamiees?“

„Atminos gan,“ Līsīna mihligu balsi atteiza. „Rā gan lai tik swarigu deenii aijmirstu?“

„Swarigu?“ Waldis jautaja.

„Protams, ka swarigu,“ jaunawa kustinatu balsi paškaidroja; „jo tād es juhs redseju pirmo reissi sawā muhīchā!“

Kad Waldis šhos wahrbus dīrdeja, tād wina firdi un dwehzelē nūleħza jauna jaule, jauna zerības swaigjne. Winsch nu nogida itin pareiži, ka Līsīna scho mihlejot, ka schis tai neesot wiś weenaldfigs.

Winsch nūzehlās no krehsla, bet tilki, lai waretu jo labaki nokrišt pee jaunās kāstules kahjam, pee kīram ažis un rokas pāzehlis uſ augščhu, dīsti kustinatu, maigu, triķzordu balsi luhdījas:

„Dahrgā, saldā jaunkundje! Es juhs mihlu, es juhs mihlu! Luhdsu un ari mani pašozet, waj juhs ari mani mihlat un waj es jums nejmu weenaldfigs! Jaunkundje, — dahwajat mani sawu firdi un es apšolos jums, ka es juhs mihleschu wiſu zauret mādīšu ar fahdu paſchu mihlestibū, ar ležbu es juhs mihlu jehni azumirklī! Dahrgakā, darat mani laimigu un lausat manai galvai dījet pee juhsu firds!“

Bet Līsīna ūtīvehra Walda rokas fazidama:

„Mans mihlais draugs, uſzelatees un nahkat pee manas firds. Es juhs mihlu ar pateesu mihlestibū jan no ta azumirklā, kad es juhs pirmo reissi tristibās redseju. — Mana firds ilgojās arweenu pehz jums! — Bet mi nahkat pee manas firds!“

To fazijuſi, wina aplika sawas maigās, apalās rozinas ap Walda faktu un wilka wina koscio galvu pee sawām fruhtim, kā winsch to bija wehlejees.

Waldis famulša aiz leelas laimes un besgaligeem preekeem.

Winsch domaja, ka schis un esot engeleem lihdsigs un lidinajotees pa bebeschu augstumeem.

Un kamehr wina galva dušeja pēc Līsinas sirds, tilmehr wina rokas aplikās ap skaistulites dailo, weenmuligo augumimū.

Weidsot wina galva pažirjās uſ augšči, kamehr Līsinas noležās arweenu semaki un semati, kamehr nebija abejū luhpas satikuščās un nesaspeedusčās zeeschi kopa.

Ak, un gara, gara, salda, debeschkiga butschina apsegeleja wiņu ūrīchū deribu, wiņu pateſu miheſtibū.

Gilweks, kurš pats tahdu azumirkli ūedsfihwojis, tas tikai ūina, ko tahds brihdis īver, ko tahds azumirklis wehris.

Bet nu nolaidiſim lehnām preeſchkaru, lai wiņa ūchwauksteschana neistrauzē ūcho jauno, pirmo miheſtibū, neistrauzē diwas sirdis, kuras bāuda debeschkigu laimi un preeſu.

Var 53
162

#6
2. u o d a l a.

Negehligs lihdsfeklis.

Iead Waldis oīrā rihtā ūinamā laikā "cerabās leeltingona Raupa kāpuri, iad Franzis, ūchi bagatneela sehs, ūanehma to wehſeem, spih-tigeem ūmaideem, ūzidams:

"Waj, waj tifāt pēc mehrka?"

"Pēc tāhda mehrka?" Waldis Rīoschleja ūaspēestu balši jaunaja.

"Waj, waj ūswarejāt ūinamās jaunavas sirdi?" Franzis ūirga-dumēs ūatizaja.

"Luhdiū, ūeens ūungs, ta jau ūaw ūebuht juhſu darisčhana." Waldis ūuhſu balſi paſlaibroja. "Sirsču leetas ir un paleet muhſu būhves ūoſlehpūni."

"Kas par ūoſlehpūniem?" Franzis dūſmignu balſi ūeſaužās. "Waj juhſ, ūans ūungs, gan domajat, ka es ūsmu bej azim? Waj es gan waſar waſarā ūeredjeju, ka juhſ abi ar azim mihlinajatees? — Waj es ūeredjeju, ka wiņas azis gribēja juhſ waj aprīht? Ūapehž juhſ ūebsatees iſſazit pateſibū? — Juhſ ūatſchu mihlat Līsimu, — he, — ko, — waj ūaw tā?"

"Ūans ūungs, ūchi pateſi ūaw juhſu darisčhana," Waldis eekar-fūšču balſi atgirta. "Waj es Līsimu miheļju, jeb nē, ta ir leeta, par kuru jums ūaw ūeſiba ūpreest."

"Oho," Franzis Raupa ūkarbu balſi ūeſaužās, "waj juhſ gan ūsat aīšmiruſu, ka es ūsmu juhſu ūungs un paſehlneeks un ka es waru juhſ ūaikā ūaikā ūiſlikt if ūeetās."

"To juhſ ūiſu warat darit, bet par manu miheſtibū uſ Līsimu juhſ ūeſat nedjs ūungs, nedjs paſehlneeks," Waldis ūeſchi balſi paſlaibroja.

"Ro, un juhſ ūebroſchinatees man tit rupji atbildet?! Franzis brehža. Ūelga, ūche buhſ ūeens!"

To ijsgruhdis, winsch eedewa tam treetnu pliski pa auši.

Waldis faswarojas un nokrita semē uſ grihdas.

Schinī azumirkli eenahza kantori kahds resnis, druknis kungs, zeeniga iſkata, kurn Franzis eerandsjijis sarahwās, jo tas bija wina meeſigs tehws, taſhs un ſtingris un nezeeta nekahdas gekibas, ne no dehla, ne ari no zita kahda.

„Kas ſche notizis?“ winsch dobju balsi jautaja, kad winsch eerandsjija Waldi uſzelamees no grihdas.

Eestahjas dſilſch kluſums.

„Es wehl reiſ praſu, kas ſche notizis?“ winsch ſtingru, ūipru balsi atfahrtova. „Franzi runā!“

Taws darbvedis ir rupjſch tehwinjch un es tam eegahju reiſ pa auſi!“ atbilde ſlaneja.

„Tā, un tu to eedroſchinajees darit? Waj tu nesini, ka Roschleja kungs ir mans labakais eerehdniſ? Waj tu nesini, ka weenigi es eimū par wina kungs un panehlnieks un ne tu?“ wezais Raupa brehza. „Roschleja kungs, luhdju, aifmirstat notifikcho un peedodat manam dehlam! Es ruhpeschos, ka tahdas negehlibas manā kantori wairs nenotiks.“

„Zeenits Raupa kungs,“ Waldis paſkaldroja, „ſchi jan now pirmā reiſe, kad juhſu dehls bara man pahri un zitu eerehdnu ſtahtbuhnē mani daudſ reiſes nogahna un iſkai; tapehz domaju, ka buhs labaki, kad es aifeju projam un uſmeljeju teo kahdn zitn weetū; jo man juhſu dehla pahreſtibas pateſi apniluſchus.“

„Nē, mans jannais draugs,“ Raupa meerigatu balsi ſeija, „labaki lai eet mans dehls projam, nelā juhs. Juhs valissat ſie un ſtahwefat manā deenestā, ta luhdſ ſchin. Weſ tam es paangliuļu juhſu algi par deſmit rubuleem mehnēſ. Weſ tu, Franz, tu jorges wehl tikai weenigu teiſi manu labalo cerhdni tā neka aijſtahrt; es tevi uſ weetas padiſhchu; jo tawas negehlibas padara manu namu ſmirdoſchu. Weſ nu pee darba! — Samed man ſejdeenas rehkinus kopā! Waj ſaproti! Saſlaiti minetās deenas eenehmumus un iſdewumus kopā, pee kām ſkaitleem wajaga buht pareiſeem un tizameem!“

To teižis, winsch atſtahja ſcho weikala nodalu un eegahja kahda zitā.

Franzim tehwa wahrdi nepatila.

Breeſmigas atreebivas domas dausijas tam pa galvu.

Waldi, ja Waldi tam wajadſeja dabut noſti no zela, lai matkā, ko matkadams un lai noteek, kas notildams.

Un pirms winsch gahja pee darba, tas uſspeeda galvu uſ abām rokam un domaja ilgi jo ilgi, kā gan dabutu ſcho no tehwa tik labi eeredſeto eerehdni pee malas. Weidſot eedſirſtejās wina ažis ſavads uguns un, kā likās, tas bija ar ſavu tumjſcho ſpreedumu gataws. — Un nu tikai wehl tas uſnehma darbu.

Zilwei nahja un gahja.

Waldis ijdarija uſ mata ſawus peenahkumus kā jau arweenu.

Deena gahja uſ beigam un ſaule jau bija nogahjuſi.

Ali, kā Waldim tahrójas buht pee tahs, kurn winsch tik farſti mihleja. Tomehr ſchint wakarā winsch newareja nekahdejadi dotees turp pee ſawas Tornkalna meitinaſ, pee ſawas lihgawinaſ, kura to ſaldām butſchinam bija apbalwojuſi, tad tas no winas ſchikhrās; bet nu winam wajadſeja palift ſem ſawa maiſes deweja paſpahrnes, jo ne-veezeſchamai ſvarigas darischanas peespeeda to palift pee Raupa kunga, ar kurn winam bija wehl ilgi, ilgi pehz wakarinam jaſa-ruņas.

Bet tad winsch beidsot atradās ſawā ſambari, kurchh atradās naima vīri ſtahvā, un, tad tas pee loga peegahjiſ redſeja ſwaigſch-naino debeſi un mihligo mehnēſi, tad wina ſirds palika mihtſta, kā maſſis. Tad winsch domaja atkal par ſawu Lifiņu, kura nu laikam jau diueja ſawa tehva paſpahrne, lamehr pahr wina luhpam kluſam nahtia ſeloshee pantini:

Tu eſi roſe mana,
Tu dahtga meitina,
Kas manu prahiu gana
Un dwehſli prezina.

Par ierbi Deenon luhdjoſ,
Vai Wina ajs ſew redi;
Zum ſawas maiſes ūndjoſ,
Vai Winsch ierbi alaſch ſedj. —

Un wina ajs eesagās akarās, tad tas eedomajās, ka jau pat ee-ſtafumā wina mihtſtibar bija eetadees nejauks, negehlifks eenaidneels, ar kurn winam nažas gruhi, toni gruhi til galā. Bes tam eeveejas ſwina ūrdi ſawadas ruhpes, ſawadas bailes. Winsch nogida un ſajuta, ſa ſchim buhſhot ſaejot gaar daudz behdam, pirms winsch eeguhſhot ſtaſſlo Tornkalna pehrlī, mihligo, debeſchki go Lifiņu.

Bet lā jau nu reiſ cet paſaulē; preeki mainas ar behdam, laime ar ſahpem un roſes ar ehikſchkeem. Scho wiſu wajadſeja nu ari Waldim peedſhwot, peeredſet un iſbaudit; jo ylñigu laimni nebauda ne-weeas ūlveks paſaulē.

Tā nu bija ari ar Waldi.

Un lai gan wina galigai ſaweenoschanai ar Lifiņu neſtahweja gandriſ ſekahdi ſawelli un ſchkehrschi zelā, tomehr winsch wehl ne-woreja ſchimbrīhſham ſtahtees pee laulibas altara. Winam jau wajadſeja nodibinat paſcham ſawu weikalu, bet tas wiſs jau nu negahja til ahri, kā domajams, lai gan winsch, tanpigi dſihwodams, bija ee-trahjiſ ſabu leelu noudas ſumini.

Tomehr, tad winsch daſchōs wakarōs un ſwehtdeenās apmekleja ſawu jauno, ſtausto lihgawinu, ſawu Tornkalna meitiņu, Lifiņu, tad winsch jutās laimigš, beſgaligi laimigš un aismirſa wiſas raiſes un tuhpes.

Ari Franzis, kā likās, bija valizis pret winu laipnāš.

Bet, — bet, ari iš ūlaidram debesim war sibens išchautees un muhs fatreelt, ūwijschi tāhdōs brihschōs, kad domajamees esam buht pilnigi laimigi.

To mi wajadseja ari Waldim un Lissinai peedīshwot; jo winu mihlestibas ūaulte aptumschojās drihs ween, un beesi, tumšchi behdu mahkoni aīsgahja tai preeskā; jo tāhdā rihtā, kad Waldis eeraðās Raupa ūunga ūantorū, tad jau polizejas eerehdni tur bija preeskā.

Raupa ūantorūs bija uslausts — un leelaka naudas suma nosagta.

Waldis nobahleja ūwijschi tādehk, ka tas pagahjuščā nakti nebijā bijis mahjā, bet Lissinas ūchuhpula ūwehtikus ūwehtidamis pawađijs zauru nakti Tornakalnā, ūem Brada pašpahrnes.

Ari Raupa dehls, Franzis, atraðās minetās telpās, kurš Waldis ūsstatijs ūwadeem wehseem ūmaideem.

"Labi, ka juhs atmahjāt," wezais Raupis ūlaiptu balsi eesoužas. "Pasačat man ūatšu, kur juhs pagahjuščo nakti pawadijāt, jo vēž pušnāts, kad ūantorūs jau bija uslausts, juhs wehl nebijāt mahjā, lā gan es wairak reises pee juhsu durwim peedaušiju un ūauzu juhsu wahrdnu, tomēr juhsu ūmbaris bija un valika ūluss."

"Es peedalijos pee ūahdas ūunava ūchuhpula ūwehleem Tornakalnā, un pawadiju zauru nakti ū ūinas wezatu paspahrnes."

"Tā war ūatris runat! — I war ūatris ūibildinates!" Franzis eesaužas.

"Viens ūungs, ūeta ir tumšča un mihklaina," ūjūtāc ūpolizejas eerehdnijs pret Waldi pagreeſees wehju balsi ūazijsa. "Neminejatees, ka es juhsu ūschas ūimelleju."

"No!" Waldis ūebrehjās. "To juhs warat pee ūateem un blehscheem darit, bet ne pee manis! — Ūuhdsu, neaīsskarat manis!"

"Ēsat rāhni, ūtādi ūsleetošchu waru," minetās eerehdnijs ūastai-droja.

"Nenahlat man ūlaht!" Waldis ūauza. "Jums now ūefahda ūteſiba newainigu ūilveku apkaunot. Domāju, ka peeteet, kad es ūtu, ka neesmu ūefahds blehdīs un ūaglis!"

"To mehs ūhlija redjeſim!" eerehdnijs eesaužas. "Ūauži, ūohlat un ūahrmeklejim ūcho ūaftspuſtu."

Un nu diwi ūemaki ūolizejas eerehdni ūakampa Waldis ūj ūokam, ūamehr ūezatais eerehdnijs ūesahka Walda ūschas ūaurluhlot; bet ūuidā ūinsch ūeko ūišdomigu ūeatrada.

"Tā, un nu eesim juhsu ūmbari," eerehdnijs ūeiza, kas ari ūuhlija ūotika. Ari tājā ūekas ūetapa ūatraſts, kas Waldis ūaretu ūostahbit par ūagli.

Beidsot ūika ari ūina gulta ūratita, un, — ak, — ūem ūatras ūatras ūatraſts ūneween ūosagta ūauda, bet ari Franziska ūelta ūschas ūulkstenis, kurš, ka to ūauņais ūihrs ūpgalwoja, preeskā ūahdām ūe-nam ūchim ūizijs ūosagts.

Waldis cebrehjās, kad polizejas eerehdniš winam paškaidroja, kā tas nu esot wina zeetumneeks.

„Es, — es nesinu, es pateesi nesinu, kā nauda manā gultā ee-
kluwusi! Ēsimu newainigs! Es pateesi nesinu, kas šo nedarbu pa-
strahdajis! — Ēsimu newainigs! — Ēsimu newainigs!“

Kad peenahkošchais protokols bija ušnemts, tad Waldis tīla u-
ažinats eet polizejas eerehdneem lihdī; bet kad tas leedsās to darit,
tad wina rokas tīka eeslehgtaš dīselīs rinkōs un tad aishwests, jeb labati
fakot, aijsteepis uj nojedīnceku zeetumu.

3. nodaka.

Vasudinats.

Wacam gan eedvomatees, kahdas bresmigas sahpes sagrahba
Līsinas ūrīdi, kad wina dabuja dīrīdet, ka Waldis esot ceļodījs
zeetumiā.

Wina iſlehja dauds ruhgtas aſaras, weenu par otru reiſi eesauk-
damās:

„Ač, mans mihlais, dahrgais Waldis, kaut es waretu tavā weetā
īsmali ūrīp zeetuma druhmajeeem maheem! Ač, kaut jel es waretu
tawas waſchhas, kuras ap tawā newainigajām rokam un kahjam
“

In lai gan Waldis pastahweja pēc sawas newainibās, lai gan
winās aſaram luhdsā teefu ſcho attaiſnot, tomehr kriminalteefas fungu
auſls bija un palīpa kurlas; jo nosagta nauda bija tatſhu atraſta
wina gultā, un ſchis faktis bija neapgahſchams, ſchis apstahllis leezi-
naja pret wīnu. Un lai gan Līsina, kā arī winas wezaki leezinaja
teefas preelſchā, ka Waldis finamo nakti pawadijis pēc ſcheem, tomehr
wīnu leezibas tīla loti mas eevehrotas. Nauda un ſelta pulksiens
bijā atraſti wina gultā un ar to pētīka wina waimi, wīra uoseegumi
peorihbit.

Un, ač, neweenam nenahza ne prahā, kā neleetiga, greijsīrdigā
Frāntsha atriebiba ſpehleja ūvarigalo lomu. — Wīsch daudzreij
weenatne atraſdamees murminaja:

„Kas man daļas gar wīna moļam un gruhtibam, kas man daļas
gar aſaram, kad es dabujin wīnu tilai pēc malas, gan tad Līsina buhs
manā. Ač, un zil wīna ūkāsta iſſtatījās, kad wīna teefas fungus luh-
dīja, lai tee palaiſhot Waldi brihwā. Pazeetees, duhjina, pazeetees;
Waldis, tawā mihlais, aisees drihs ween garo zelu, un tad tu duſeſi
pēc manas kruhts! — Ha, ha, ha! — Nebiju vis tīk glups, kā juhs
domajat; Frānzis ūna arweenu, kas tam darams. Puhsti nu, leeli-
gais wihrs aij restem. Un tas wehl naw nelas, pagaidi tilai druzīm,
drihs ūchagari ūwilinās tawu ahdu, pirms tīſhi aijdsihs uj Šibiriju!
— Ha, kā es preegaſchos, kad ūarkanā ūrahgs zaui tawu ahdu!“

— Bet kad tu buhſi no ſchejeenes pawijam projam, tad es eenemſchu pilnigi tawn weetu pee Lifiñas.“

Un ſchis nezilwels dauidsreij murminaja un preezajās ar waren leelu preeku, ka ſchim eſot iſdeweess zaur tehwa un polizejas apmahnifchanu, dabut Waldi no zela, lai gan toreij wehl nebija par Waldi taisits galigš ſpreedums.

Bet kamehr Franzis tā preezajās par jaunā wihra nelaimi, tilmehr wina tehwam nebija nemaſ labi ap duhſchu, tilmehr wina tehwa ſeja bija peenehmusi waren druhma iſſlatu. Sewiſchki vehejēja laikā wina ſirdi grauſa fahds tahrys, kas to draudeja eegrūhſt waj kapā, jo wiſch eefahla arweenu wairak pahrleeginatees, ka Waldis eſot newainigs. Wiſch pamanija ari, ka wina weikals fahkot eet lejup, pamanija ari, ka wina dehls Franzis eefahk deen no deenas dſihwot iſſchlehdigaki un la winaam gūlot lauktas uſ ſirdi, kas tam nedod meera.

Un heidsot, tad wiſch dabruo dſirbet, fahds bahrgs ſpreedums dots Walbim, proti: 100 ziletiem or riħliem un tad uſ wiſu muhiſhu Sibirijs, tad iwegais wihrs newareja wairi nukur rimtees, tad wiſch wiħda baħlu ſpreedus. Madams:

“Waj tikai Waldis now newainiga? Waj tilai now fahds zits ſcho nedarbu aij atreibas padomis? Af, faut es waretu fu neta jauno r-ru aiswaħinat un ijspejji, jo ſchim molam. Af, tu manu fuħru deenian, 100 zireent or riħliem, kas to gan lai iſzeesch! E pee teesas fungem, luħgħiſhu tos, lat wini ailaſiħ wiham ſcho b-ajro ſodu.”

Bet kad Waldis biha ſpreedamit dſirdejis, tad ias eefahla gaufbi raudat, attauħomees arweenu uſ ſawu newainibju, id ka poi aukſi ſirdigajeem teesnejheem paſka ſitti ap ſirdi, ſewiſchki lad Waldis biha triħzoſchu, dſitti tuftinjal baliż reižiż:

“Gan sinu, ka juhs, augsiljeemitee teesas fungi, netizaj manueem wahrdeem, uſiżat manai newainibai; bet reiſ ausiſ deena, lad wiħas paſleħptas leetas naħħi gaħsmu, ausiſ deena, kura īħtais noſeebnejts dabuſ ſawu algu, ſawu ſodu. Bet pirms es zeħschu fahpes un moħħas, pirms topu aissu hittis uſ taħlo, ſwesħo noſeedneelu ſemi, attau-jat man no ſawas bruħtes, Lifiess Bradis, attwaditees un wiħni teikti heidsjamas ardeewas.”

„To meħs jums aħlaujam,“ teesas preeħxseħdetais liħdiżżeitq baliż atbildeja, „bet tikai tad, tad juhs buhſat ſawu meefas ſodu iż-zeeluschi.“

Waldis uđrebeja, tad ſchi bahrga ſpreeduma pirmu dala titi peemineta, jo wiſch pateſi domaja, ka ſchis neiżeetifshot bresnūgħas fahpes un moħħas, taħeħż wiſch ari fazzija:

„Nè, augste teesas fungi, sinu, ka es neiżeetifħu bahego ſodu, bet mirħiſhu ſem wiħna moħħam; taħeħż attau-jat man tagad no finamis jaumawas attwaditees.“

"Oho, neiszeetisat šcho neeka ūodu," weens teesas kungs eesauzās.
"Nedjat, tāpat domajuschi daudz ziti, bet tomehr palikušči dīshwi, un
dīshwo wehl tagad. Bej tam mehs jums jau ešam parahdiujušči leelu
schehlastibu, ka neleekam juhs pehrt pee atklahta fauna ūaba, bet tur-
pat zeetumā. — Tomehr mehs padostim juhsu bruhcei ūiu, lai wina
schodeen atnahk uj zeetumu un ūasa jums beidsamās ardeewas."

"Baldees, augstizeenitee teesas kungi, par šcho schehlastibu," iš
Walda mutes aiklaneja; "tomehr es wehl reis jums apgalwoju, ka ešmu
newainigs un ka es wišā ūawa muhščā neešmu neweenam itin noko
nojadsis!"

Teesas kungi ūamulža. Wini domaja:

"Deewos ween ūina, waj ūchis jaunais wihrs ir wainigs, jeb nē? Newainigu ūilweku ūodit ir bresmigi, bet lo lai daram? — Nosagtā
nauda un ūinamais ūeschas ūulstens atradās tatschu wina gultā."

Beidsot teesas preelichscheidetojs jaunaja:

"Spredumis bois, mehs wairis newaram to grojīt; bet pašakat
mums tatschu, waj jums now kahds cenuidneels?"

Bei Waldis ūuseja un wina galwa ūokahrās uj ūkuhtim.

"Kunajat tatschu!" teesas kungs eesauzās.

Uli nu Waldis ūazehla galwu un ūedrošču balsi atbildeja:

"Tas ir mana funga un mo ūes-deneja dehls, Fransis, ūuršč
manū ūeceranga indehli, ka ūirā ūa jaunawa manū mihle, bet
wiru nē."

"Ah," teesas kungi ūaliusān. ūalšim ūehanzās un ūastatijās zits
otram azis. Bet wairat wīki ūelo ūecunaja.

"Tagad ejat atpatal uj zeetumu un atwadalees no ūawas
bruhis."

Un nu Waldis gahja atpatal uj zeetumu, ūalaustu un ūagraustu
ſirdi, tamehr ūargaldatu brunas ūchwadseja wina ausis.

Pehz kahdām minutem ūirsch atradās atkal ūawa druhmā, pa-
tumščā ūetumā ūambari.

"Ešmu pajudinats, ešmu pajudinats," ūirsch murminaja. "Ne-
wainigs ūoteejats uj moku un behdu ūilnu dīshwi. Ūisina, ai, ka man
tevis ūehehl! Tomehr man ūaschkeas, tomehr man ūasaka ūew ardeewas
uj wišā muhšču! Jau tagad es juhtos ūewi, itin ka buhtu dīshws
aprakts! — Ūisin, ūeedod man, ka ūew manis dehli ūane ūauns ūi
apšmeeklis, ka ūew manis dehli ūabehdajas un ūasehrojas. — Ak, un
waihbuht ari tu domā, ka es ešmu ūaglis ūi blehdis! — Ak ūahpes,
ak ūirdehsti!"

Beidsot ūirsch nolikās uj ūeeto britšku un mehgina ūa ūemigt,
ka ūi ūinam ūidewās, lai gai ūeegs bija ūauris ūi ūeatspirdsina-
joschs. Bet kād ūirsch atdarija atkal azis, tad tas ūsirdeja, ka durwīs
teek atſlehtas, un kād tahs atwehrās, tad pa ūahm ūenahza ūisina
eelsīšā.

Waldis ūsleħza ūahjās, pec ūam ūeschas ūipri ūen ūoschwađseja.

Lisina sarahwās.

Waj schis bahlaus wihrs wareja buht winas Waldis? Azis tam bija eekritusjhas un gihmis palizis glujschi schaurs. Tomehr tas winsch bija.

„Lisina!“ Waldis eesauzās un eesahla gauschi raudat.

„Ja gan, tas ir Waldis, tas tats wiensch ir,“ zaur Lisinas galwu gahja. „Ta jau ir wina maigā balss.“ Un stipru fahpjū eekleedseenu ijsgruhduši, wina eekrita jawa mihlakā rokās.

„Waldi, Waldi, waj tam tā wajadseja buht?! Ah, mans weenigais, dahrgais draugs, waj tik ahtri bij muhsu laimeei beigtees! — Launi žilwelki ir muhsu mihestibas roses samihdijuschi un aptraipijušchi tahs ar putelkeem un pihschleem! — Tomehr zeetisim, jo Deewo to tā lehmis!“

Waldis bija tā ajsgrahbts, ka nespēhja gandrihs išrunat ne wahrdina. Winsch tikai reisu reisem eesauzās:

„Lisina, mana weeniga Lisina!“

Garee skuhysti, ilgā aplamschanās leezinaja, ka wimi mihestiba ir pateesa un dibinata us iſtisibas pamateem.

Un ilgi, ilgi tee dušeja weens otrā rokās.

Beidsot Lisina attaishjās lehnām valā no jaunā wihra rokam, fazibama:

„Ar Deewu, Waldi! Wium gan tagab jaſchiras, bet gan satiſimees debesis! Nebehdaſees / s deht; es teiſ buhſchu uſtſigā lihds nahwei. Neveena zita wihra volas nelitſees ap maneeim plezeem un neweena zita wihra mitte neauſſlahrs manas Inhpas. Un lat gan mehs buhſim ſchikti, tomehr gara valiſim weenoti muhſchigi muhſcham. Ar tevi eeschu wakarōs gulet, ar tevi rihtōs uſzelſchos, ar tevi rauðaſchu, ar tevi luhgschu Deewu! — Tawa es eſmu, tawa es buhſchu lihds beibsamam dwaschas wilzeenam.“

Schee wahrdi gahja Waldim dilti vee ſirds, bet wini to ari eepreezinaja un eestiprinaja, ſinadams, ka Lisina ſcho wehl miheſejot un miheſhot joprojam.

Schini azumirkli eegrabejās durvju atſlehga.

Durvis atwehrās un Lisinai bija jaeet projam.

Wehl wini ſlatijās weens otram azis, wehl weens garſch roku ſpeedeens, un nu wini bija atkal ſchikti.

Kr. D. 162.
40

4. nodala.

Keisara Nikolaja I. ſchehlaſtiba.

Lai gan Waldis gaidija ar bailem to deenu, kad wiſch tiſchot ſodits, bet ſho nebalto deenu wiſch nepeedſiħwoja nekad, jo Rigaſ kriminalteefā ſtahdija ſawu ſpreedumu Keisaram Nikolajam I. preekičā lihds ar luhgumu Waldi apſchehlot, bihdamās, ka ta tikai nebuhtu

nevainigu žilveku teesajusi, uj to Keisarts wisschehligi pais ar ūawu roku bija pessihmejis: „Spredum s atzelam s, bet Waldis R o f c h L e j a n o d o d a m s f a l d a t o s.“

Un ta ari notika.

Kad Waldim ūhi Keisariška apschehloschana tapa darita ſinama, tad winjsch dſili kustinatu baſhi eesauzās:

„Gribu ūwam Augftam Rungam un Keisaram falpot ar meeju un dwehſeli un, ja wajadſigs, Wina un tehwijs labā iſleet ar precku ūwas ažiniš!“

Un nu tuhlin pehz tam noſrita no wina rokam un kahjam ne-patiſklamas waschas.

Keisara ſchehlaſtiiba nomajgaja wina ūaunu, un pazehla to atkal godigu ūauschu kahrtā.

Tomehr nauj abomā, ka nu Walda dſihwe bija bes gruhtibam. Ne buht nē. Čeſahlumā mineitais karſch ploſijas wehl arweenu un wina gals nebija wehl nebuht paredsams. Ari Waldim bija ūhi kara gruhtibas jaiſbarba un ūapeedſhwo.

Toreiſ ūcrewijā nebija wehl neweena dſeljzela. Saldateem bija facet kahjam uj tohlaſiem deenwidem, taiko ūrimas puſhalu, tur pee ūrakopoles pilſehtas zihnitees vrej frantscheem, angleem, turkeem un ūarabieſcheem, ūrei no ūaveem kara ūigeem ūeenumehr ūambardeereja ūlakas pilſehtu.

Ari Waldim wajadjeja uj tureeni mehrit garo ūelu.

U, nu ūi gruhti nahejā ūaichu reiſi lara ūechlam dotees uj ūerjdu, ūewiſki leelgabala neeleem. Ūeemā ūuhla weetu weetam ūegej un ūaħarā ūeljā bija dublains un nu leelajeem, ūmagajeem ūa-teeen ūimalts.

Tomehr, ūai nu buhtu kā buhdams, Waldis atrabōs taħħu goda deenejta, ūeu ūas nepalika wiś ūlgi par ūeenkahrschu, prastu ūaldatu, bet nu ūakahpeena uj ūakahpeena gahja un pazehlas uj augħju.

Un ūad bahrgais, aſinainais karſch bija pabeigts, tad Waldis nebija ne wairak ne majak kā pilns ofiżżeeri. Wina ūglishtiba, wina duħiċċiba un ūweiziba nepalika nesinama, bet palihdjeja tam pazeltees arweenu wairak pahr ūaveem ziteem beedreem. Wina ūruhtis puſħkoja wairak ordeni un ūruhti, ūai gan daſħas lodes bija ūafkramba jujħas wina ūeeju un atfahjujħas wina, kermieni dſilas reħtas uj wiſżeem laikem.

Pehz noſleħgħta meera dweras daudj kara pulki atpakał, gan uj Peterburgu, Rigu un zitām pilſehtam. Ari Waldim bija liktens no-leħni greeſtees atpakał uj dſimtenes puji, tomehr ne wiś uj Rigu, bet uj Peterburgu; ūas gan wina ūnebija nebuht pa prah tam, bet deenejts paleek deenejts, jaſlauha un jaeet uj tureeni, kur pawehl.

Bet kamehr Waldis no aręstanta bija tizijs par ofiżżeeri, par mihi-letu un godatu wiħru, tilmehr Franzis Raupa plihteja un brameja

pa Rigu, putinadams̄ sawa tehwa naudu, putinadams̄ ari sawu pañchu labumu in pasaudedams̄ sawu godu.

Tomehr newajaga domat, ka wīsch nu Līšku un Waldi bija
aismirfis un islaidis no prahā, — nebuht nē. — Un tamehr wīna
tehws preezajās, ka wīna senakais usgihtigais darbwedis naw pawisam
tīzis pašudinats, bet no Heisara apšehlois, lai gan nodoris saldatōs,
tikmehr wīna dehls ahrdijās kā pats nelabais, dauds reiſes eesau-
damees:

„Kas tahs par tahdäm dumjäm leetam! Kas ta par tahdu teešu?
— Labi, tagad strahdaschu us ſawu roku! — Lai wiñsch tikai mehgina
parahdites Niqä, uoſitischu wiaku tublin kà ſuni!“

Ari Līsinai winsch mehgina ja dauds reises tuwotees, bet wina ar to neelaiddas nekahdās dsilakās ūrunās. Winsch dabuja tilai no winas sinat to, ka Waldis wehl ir dsihws un ka tas drihsakā laikā eetadi-
schvoeies Nigā. Beidzot dabuja ari sinat, ka winsch atrodotees schim-
brihscham Peterburgā un ka tas esot sveiks un wesels.

Schahdas sinas laisligajam jaunkungam nemos nepatila.

Wīsch gudroja gan ūchā, gan tā, us kahdu wīhſi ūchis warein ūleito
Tornakalna puliti nopluhkt un to ūmaitat, bet pee gala ūpredun
wīsch tā netika, tā netika. Bet beidjot taischu winam eelrita ūtū
kas prahitā, kas tam iſſitās aifwedot pee ūenkahroia mehrla.
eewehroja to pastiljonu, kas Līsimi peenesa Walda wehstules,
tam ū
runajas ar to ilgi, ilgi, eedewa tam wairak naudas gabalus,
tam roku, jazidams:

"Behlaki dabusat simtu reisës wairak; darat tilai tå, ta e pawehlu."

Ne ilgi pehz tam Visina dabuja kahdu ar hveschhu roka zekhli wehstuli, sekoscha hatura:

Dahrgata !

Emu ūlms pee nahwes, ta ka nešpehju wairs pats iew rafsttit, bet es luhdsu jawu draugu manā weetā Tew paſinot, ta manas deenas ir ūlaititas un ka man buhs drihs jaatstabi ūhi bebdū un ūhpjju pilnā paſaule. — Un tad es buhſchju beidns dſihwot, tad ūchis pats mans draugs un beedris Tew paſtaros manu nahwi. Dſihwo ūweika un wejela, mana ūrdsmihla Lissina un neařimirsti jawu uſtizamo draugu

230 [b].

Peterburgâ,
lapu mehneñi 1857. q.

Kas gan war ſlaitit taħs aħaras, kuras Lisika ritinajja, kaf
wina augſchejo weħstuli bija iħlaſi juu. Bet weħl wairak wiex lija
aħaras, kaf ta' peħġi kahdàm nedekk dabu ja atkal otru weħstuli, iħha
fatura:

Beenità jauntundje!

Man ir tas behdigās uzbewums Jums pasinot, ka Juhu draugs, gwardijas ofizeeris Waldis Roschleja, 24. maijā, pulši. 10. wakārā, aizgāhja pēc muhīchīgas dušas. Wina pehdiņais wahids bija: "Līsina, ar Deewu!"

Bet Jums par eepreezinaščamu un apmeerinaščamu waru
apleeginat, ta wiñč 28. maija šč. g. tīša ar leelu militaristi
godu paglabats.

Ar augſtzeenib
oſizeeris Walguſewſ.

Peterburgā, 29. maijā 1857. g.

"Waldis, mans Waldis mirtis!" Lījina īchēlojās, karstas asaras leebama. "Mans Waldis, mans dahrgats draugs pagalam! — Ul, fā nu ari man gribas mirt! — Nahve, nahz jel, nahz, — es tevis nebihītos, het tu buhī mana labdare; tu mani atraiķī no īchihs jemes beldam un jeešchanam!"

Arī viņas vezaki norisimajā bāsītās rūgtītās ašārās, redzēdami
jauvās mētās, savā behrīna leelās īrbdītītēs.

Ja gan, Baldis tātšu bija mīrs, jo nu nenahza wairs neschda mehliule ī Peterburgas, turpēti Frānzis Raupa eeradās pēc Līfinas vaj kultu deenu, sagidams kā pat vaj neskaitamus glaimu mājdzus, tamehē heidzor mīrsčai pēdāhwaja roku un ūrbi. Vēlīna vīnam nodeetnu baisti pastāvēja un atbildeja:

"Olān jan ir weens bruhtgans un tas ir debesis, kur ari mehs
juvinis reiss preezīgas lahsas debesu lahsu-namā. Pateizos Jums
var laipno pečuahvaujumu, bet Juhsu jeeva es nelad newaru buht."

No sdi laifa liffnas rojhainee waibini eesah

Wina eehahla pamašam ſlimot un tai peemetās ūauads ūauas
tabis (Ulevus).

Tomehr, kad wina uissatija jaukas smarshodamās pukites sawā ruhpigi apkoptā dahrā, tad wina domaja atkal dsihwi jo dsihwi par sawu Waldi.

Af, un zil reises wina nešakarhtoja wina senakās wehstules, kuras
winisch tai bija rastijis gan no Sewastopoles, gan atkal iš Peterburgas,
zil reises wina tāhs nepahrlašija, pēc kām wina arweenu eemirdsejās
leelas, ipoončas ažaru vehrles ažis.

Wasara pagahja un kokeem eejahka jau lapas djseltet, bet Lissinas
slimiba bija palitufi arweenu bihstamata. Dañchas deenaś tai bija ja-
leekas pat qultā.

Wina jau ari wehlejās labaki mirt, nelā dīshwot, jo bes Walba
winai ijslīlās pašaule buht tuffnessis.

Tomehr wina nemira wis wehl; winai bija nolemts wehl kautko
peedsifhwot, ko ta lihds schim nebija eedomajusees ne sapnös.

Jo augščā minetās wehstules par Walda nahvi bija neihtas, jeb labaki salot wiltotas, wiltotas no kahda Frantsčha drauga, kresč ūchimbrīhscham dīshwoja Peterburgā, bet ķenati Rīgā; bet tāhs wehstules, kuras Waldis pa šo laika starpu bija rakstījis Līsinai, peeknūlotais postiljons paturejis vee fewim, kamehr Waldim, kas wehl arweenu bija spīrgts un wejels kā jau ķenak, un ari Līsinai nebija ne jaūmas no šī jaunā Frantsčha blehīchu stīka. Tapehž nam jabrihnas, ka Waldis newareja deejan prahtot un vehtit, tapehž Līsina ūchim wairak nerakstot. Beidzot winsč apnehmās dotees pats uš Rīgu, gribedams pahrleezinatees, waj gan Līsina ejot ūchim wehl uſtīzīga un waj šī šo wehl arweenu mihlejot. Winsč luhdsā un dabuja atvālinajumu uš wairak mehnescheem, pehž kam tas sapojsās uš aizjeloschanu.

Wehl jaapeemin, ka Waldis bija pa tam eemantojis valkavneeka tschinu un ka pats Keisars Aleksanders II. bija Waldi eewehrojis un tureja labu prahu us wiien.

Vija jauka septembra mehnēšcha deenina.

Saulite skupštija silti un mīhi semi, itin tā gribedama sagit tai
beidzamās rubens ardeinas.

Bet ari kahda bahla, jaunia meitixa sehdeja Braba bahysa la-
penē un flatijas, sehigām domē ūt laudamās, uj ūtlandiseltengām la-
pinam, kuras paretam nobira no Ioseem, kā ari uj nowihtusēbām
puštitem, kurām ari wiaa pati ūttdinajās. Ne, ja jan bija Līlina,
zitreib spriegta un seedoscha, bet tagad nowahrguti un ūtdehdejusi un e-
leelām behdam un nrdelhieem ūtlansta un sagrav.

Beldot winas galvina noteigas uj truhin a wina pati domaja un domaja; bet par ko gan? Kas to nu varja sinat, bet laikam gan par — Waldi.

Schini azumirikli atdarijas lehimin bahrja wahetini um Iregi sotija bija dsirdami.

Lisina pažehla galwu un ūtatijsas un ūtatijsas un negrībēja pat ne sawām azim tīzet, jo kahds gresnis, ūtaijs lara=tungs nahja uſ lapeni, arweenu apstahdamees un ūtatijsas aplahrt. Bet tad, — tad — ūtalsch eellegeens, — un wina eelrita lara=tunga rokās un nogihba.

Waldis, jo tas wijsch bija, newareja eefahlumā iſrunat ne wahr-dina. — Waj ta gan bija wairs wina ſeedoſchā Lisina?

Ta, ta bija gan Lisisa, bet kahda, to mehs jau sinam.

5. n o d a f a.

Salaulata us̄ nahwes gultas.

Altalredseßhanas preeks satriginaja flimmezes wahjo weseliba jo
leela mehrâ.

Teſahlumā gan iſlilās, ūa wina ſahlot labotees un atſpirgt un Waldis eefahla jau zeret, ūa wina dahrgakā manta wehl nepaſudifchot wiſ, bet wiſch, ūa ari wiſi ziti malbijās, jo pehz kahdām deenam tai bija jaleekas pawiſam gultā, no kureas Waldis-palkawneeks neatſtahjās ne deenā ne nakti. Un lai gan Līſina bija ſlima, tomehr wina nemitejās to mihlet, nemitejās to aplampt un wilkt pee ſawām fruh-tim, eetschukſtedama tam arweenu neſkaitamus mihlestibas wahrdus auſis. Kahdā deenā wina ſtatijās ilgi, ilgi Waldim azis un tad bei-dſot lehnu, mihlu balfi ſazija:

"Mans weenigais, es domaju, tagad ir laiks, ūa mahzitajs muhs ſalaulā. Dahrgakais, nelaunojees, ūa es gribu wehl preefch mirſcha-nas tapt tawa ſeewa. Luhdsu, paklauſi manu luhgumu un leezees ar mani ſalaulatees, jo zitadi newareſchu meetiga eemigt garajā meegā."

"Labprahit iſpildiſchu tawu luhgumu, jo ari es gribu tapt tawoſ ſikumiſgs wihrs," Waldis kustinatu balfi atbiſdeja.

Un ūa ari notila.

Bruhtes drehbes tilka uſ ahtru roku apgaſhdatas un ari wiſs ſilis, les pee laulibam wajadſigs, ari mihiſigs mirſchu kromis un ſchli drauts.

Molikā deenā un ſtundā Līſina atradās bruhtes uſwalkā, ſchēid-entā un mirſchu kromi galwā.

Wina ūija wehl tič dauds ſpehla uſzeltees no gultas un noſtah-tee ſowam mihiſotam draugam un bruhtiganam blačus.

Kad mahzitajs eefahla ſawu zeremoniju, tad ūahteoſchee wiſi uſdaļa, jo Līſina neiſſlatijās wiſ wairs ūa tāhds ſchihſ ſemes behrns, bet ūa buhite iſ Deewa walſtibas. Winas ſeja bija pahrlahta ar debeſchligu meeru un debeſchligu gaiſmu. Ari gařidsneeks bija ſewi ūa ſajuhjminajees, ūa ari wina azis eejagās aſaras. Ač, un ūa gan nu ne? Waž tur neſtahweſa mitcejai — zeetejai lihdjās ſpehziſgs, ſeedoſchs wihrs ſtaſtā kara-wihra, kara-lunga, uniformā, kura fruhliſ bija puſh-kotas ar tič dauds goda ſihmem? — Waldis gan gribеja notureeſ wihiſchki un nelaut palikt ažim ſlapjam, bet tas winam nebuht neiſ-dewās, jo ari winam noriteja leelas aſaru lahſes pahr waigeem. Wiſch jau nogida un ſinaja, ūa wini teekot ſaveenoti, lai jo leelakas buhlu ſchirkſchanas ſahpes; wiſch ſinaja, ūa wina dahrgā Līſina duſe-ſhot drihj ween ſem ſalām welenam, un ūa ſchis tad buhſhot ween-tulis ſchinī behdu pilnā paſaulē. Tomehr wiſch apnehmās ſawā ſirdi dſihwot tilai Līſinas peemini, apnehmās wairs nekad neprezeetees, lai ari wiſch dſihwes zelā fastaptu neſin tāhdu ſtaſtuli, neſin tāhdu ba-gatnezi. Wina dwehſele bija ſaſuſi ar Līſinas dwehſeli ſopā uſ wiſeem laifeem; wina ſirds peedereja tai, ūa wiſch tič dſili un ſirſnigi mihelezi.

Kad laulaſhanas zeremonija bija nobeigta un mahzitajs jauno pahri eeswehlijiſ, tad Līſinas ſeju pahrlahja debeſchliga gaiſma un

winas ažis bija lašams: „Ešmu laimiga, ešmu laimiga, man nu ne-truhſt wairs itin nelas. Nu man ir wiſs, pehz ka mana ſirds un dwehſele lahvra deenam un naktim.“

Waldis-palkawneeks apkampa maigi ūku jauno ūewiru un no-butščoja tai muti, peeri, waicus un rokas, ūazidams:

"Taws es biju, taws es eñmu, taws es buhſchu tamehr ween elposchu. Paldees par mihestibu un ustizibu."

Ap Līsinas luhpam norinčojās faldi smaidi un winas azis
ķpihdeja laimibas un preela sposchums, kamehr paht winas luhpam
gabja:

"Mans weenigais, mans dahrgais Waldis — — —"

Bet wairak wika nespēhja išrunat, jo tai ušnāža stipris klepus un īarlana straume ciešahla plūbst ir mutes laukā.

Wina tika eelikta gulta, täpat kà wina bija, proti, bruhtes ap-
gehrbà un mirschu ktoni galwâ.

At, un Līsimas beidsamais ozunieks bija kļaut.

Nahwes engelis aijſlahto to un winas ſeſa peenehmo bſeltenu
trahſu.

Waldis aplampa winas galvu un speedā to maiņi pie samūšanu
trūkumam.

Un ta Visina eemiga kus ja meerigi pee wine fruktum, apilus
sawu labo roku ap sawa miblotu baqua lasku.

Un tad vinas mīlestības pilnā ārds bija mitejušes pustīti, tad
vinas wehl ilgi tureja to savās tolās un vina ašaras nerūst, — mī-
sinamo mirschu troni.

Pehz kahdām deenam Lissina tika paglabata Dahna hājužas kapōs, kuru puščkoja leels kruſis ar Lissinas wahrdni, džimščanas un mirščanas deenu, bet uſ otras puſes ſtahweja rakſiits: „Päldees par ta wu mi hlestibū.“

Bet kamehr tas wiß sche notika, tilmehr ari Raupa lunga namā notika laukas jewischēs. Jo kamehr Brada namā, Tornakalnā, at-skaneja behru djeefmas, tilmehr Raupa namā norihbeja stipes pistola schahweens, kuru isdarija Franzis, eeschaudams few lobi kruhtis, ne-waredams sawas sirdsapšinas molas paneit, atstahdamis sawam ne-laimigam tehwam wehstuli, kura wirsch tam atlaha sawus smagos nosegumus, paſkaidrodams, ka schis pats un neweens zits neehot toreiſ kantori uſlanis un naudu, ka ari sawu jelta pulsteni eelizis Walda gulta, paſkaidrodams, ka weenigi schis ejot pee Lissinas nahwes wainiqs u. t. pr.

Kad Waldis dabija par Frantscha paščniahwibū dsirdet, tad wiensch druhmu halsi teiga:

"Es peedodu winam, jo winsch ir pats fewi noteesajis."

Bet pirms vīnša aizsēkoja atpākal uz Peterburgu, tas novirka no ūdens ūdens, Līfinas, vezaikem gļihto nameli, ūzīdams:

„Dsihwojat nu juhs weeni paſchi ar ſawu dehlu Martiu ſchinis namā, kamehr nebuhs ari juhſu dſihwes faulite noreeetejuſi, bet tad es wairſ neſpehſchu ſawam ſeungam un ſeifaram deenet, tad es naheſchu ſchurp te aifbarit ſawas azis, te, tur mana mihloia ſewinaa tahs aifwehra. Luhdu, kopat Lifiinas kapu un puſchkojat to ar rojem un mirtem, jo kaps paglaba ſewi manu dahrgalo mantu, manas Lifiinas firdi, kura tik karſti mani mihleja.“

Pēhž tāhdām deenam winsči aizsēloja atpokal u Peterburgu un eestahjās žāvā deenestā, mašu mīsču satiku no Līsiņas bruhtes kroa lihdiņi panemdamš.

Gadi nahja un gadi gahja.

Ari Līsinās wezali bija gahjužchi pee garās dušas, tikai Martinšč, winu dehls, wehl dſihwoja, bet kureh pa tam bija palizis par juhe neelu un brauza kā tuga kapteins pa plaschajām pasaules juhram, eelikdams kahdu radimeezi Walda naminā kā waldimeezi un apsargataju. Bet tad wiņš reiž pēhž kahda garala zelojuma eerabās atkal ūnamā ūnamā Tverakalnā, tad wiņš atrada tajā sev preekhčā kahdu firmu karastinigu, kurem bija generala tschinā, un tas nebija nekas ziņs, kā vāldis, un kureh nu še pašadija sava muhīšha beidžamās deenas, dſihmedams jaujas Līsinās veeminkā un kopdams rozes un mirtes vienas kapam.

1874. gadā, es, šķi stahstītās īstakstītājs, viku redseju ūhīcham
jūzīmā namīna preeksītā un brihnijos un brihnijos, ko gan ičīs kara-
lungi te daņi un newareju nozeestes, kamēr nebiju par vina līkteni
dabūjis slaidras sīkas, kuras es jau toreis apnehmīs salahrtot mošā
vatečā stohīliaā. Bet vezais kara-lungs, Waldis Koschleja, wehl dīž-
woja, tāpehā atmetu fānu nodomu līhdī ūhim gadam. Uīgahju ari
pagahjuſčā waſarā uī Tornakalnu uīmellet Walda namīau, bet es to
waīrs nekur neatradu; leekas, ka leekas ehkas ir uīzelstas vina weetā.
Uīmellejos ari pa Zahna baſnizas kapeem Līsinas lapu, bet es to
nekur neugahju, laikam tas buhs saltritis un krusts nogahses un
sapuvis.

Ia gan, pašanle ir wiss iſnihzigs un nepastahwigs, tifai mihtes-
stiba ir beſqaliga un muhsicha.

Tora falna Lisiñas peemina.

Tu Tornakalna meitina,
Tu ūkaitā pukite,
Tew' minēs alasč tautikā,
Kam ween buhs mutite.

Tu sawu draingu mihleji,
Kà meitai peeklahjäs;
Tam behdu laikös tizeji,
Kà tas jau peenahkäs.

Uj nahwes gultas ſneedſi tu
Wehl winam rozinu,
Un jutees ſewi laimigu,
Pirms ſlehdſi aztinu.

Duf' ſaldi, dahrga Liffina,
Tur klufa lapſehta;
Tew' vaſaul' waits neihdsina,
Redj ſlauga dužmiba.

Ar' es tew garā uſleelu
Uj kapu kronti
No mirtem, rosem nopihtu,
Par goda ſihmiti.

✓ 162

162

Vasuduſchais dehls,

jeb:

Vilis un Glwira.

Peewilzigs original ſtahls no R. Zillenſtu.

1. noda la.

Sahvigs ſiteens.

Wilis Upmals bija ſtaſts jaunellis wahrba pilnā ſinā.

Winſch bija nupat kā pabeidsis ſahda ſkolotaju ſeminara ūrju
un nolizis ar uſſlavu ſkolotaja eļšamu, un dabujis ūvā dſimtenē,
tur tas bija dſimis un uſaudsīs, draudjes ſkolotaja un ehrgelneeka
weetu.

Wina tehva, Zahna Upmala, mahjas neatradās tāhlu no wees-
tejās baſnizās, kurās bija glihtas un labi aploptas. Ari wina ſirgi
un lopi bija pеeſkaitami pee teem labakeem wiſā R. muſchās pagastā.

Un to wiſu winſch bija panahās zaur prahtigu un ſahrtigu
rihloſchanos ūaimneezibā un mahjturibā.

Bet wiſleelakee nopolni tam bija behrnu audſinachanas ſinā.

Winſch ruhpejās un gahdaja, zit ween eespehjams, par ſawu
behrnu iſglīhtibu, ſewiſchki par ſawa wezakā dehla Wila „iſſkoloschanu”,
kamehr wehl nebija peedſihojis to leelo preetu, ka wina dehls bija
palizis par ſkolotaju un ehrgelneeku R. draudſē, un tā eenehmis zee-
nitu ſtahwolli ſtarp ſaweem tautas brahleem, lai gan dascheem ūaimi-
neem tas wiſs duhrās azis, kā aſa ſlabarga. Tomehr Wila pee-
mihiiba un laipniba, kā ari pilniga nodoſchanas ſawam, lai gan gruh-
tam, taſchu augštām amatam, to wiſu nolihdsinaja, iſſlihdsinaja un
nogludinaja.

Kad winjsch spēhleja ehrgeles, tad wiši, pat weenkahrfchakee laudis, mehdsa žagis:

„Tas tilkai ir ehrgelneeks! Ehrgeles ūlan kā no jauna peedsimuščas. Kad wezais „ſkolmeistars“ spēhleja, tad kurdeja ween, kā polu duhkas, bet ſchim ūlan kā pijolets. — Nekas, lai Deewa wiham palihds, mumis jau naw ſchehl.“

Tā ſpreeda laudis, un tā ari bija.

Wilis bija pišnigs wihrs ūwā gruhtajā amatā.

Un ja Deewa tam palihdses, gan tad winjsch eeguhš ūlawu un godbu, warbuht ari mantu.

Draudses ſkolas ehla atradās deesgan jaukā weetā. Wina ſtahweja už kahda pakalna un bija tahlu redſama.

Netahli no taħs bija redſams paleels ejers, kura kraſti bija apauguſchi ar daschadeem ūpleem lapu kokeem un kruhmeem, un kura otrā puſe bija redſamas R. muijschas glihtas, ſtaltas ehlas, bet ſchāi puſe, po labo roku, weeteja baſniza un mahžitaja muijscha, un tur lejā, ejera malū, dſirnawas.

Ja gan, dſirnawas, kuras waldiva tahlu jo tahlu paſiħtamais, bagnoais melderis Lałts, un kuras atradās ari Wila miheſtitibas ūberibas ūwaigjite, preſi, melderis Lałts ūlaiftā 18 gadus wezā meita Elwira, kien wijsch jau tad bija miheſis, kad wehl nebija tapis par R. draudses ūlloṭaju un ehrgelneelu.

Wina, tas ir Wila Upmälc, ūrds pagħejħlas waj liħdi pat debeſim tad wiham veħz gruhtajeem Deenās darbeem eefċha ħwās ūlaiftā ġinotha prahid. Wina dwieħje lihgħmojās waj liħdi pat paradisei, kad ūlaiftules aina parahbijsa wina gara azu preeljcha.

Seedons, seedons, — pirmas miheſtitibas seedons ūlloṭa, plauſa un gawileja wina ūkritis.

Bet Elwira ari bija reti ūlaiftas Deewa radijums. Winas ūfſchajjas azis bija laħma beswiltiga miheſtitiba un uſtiziba. No wiham ūlloṭas fejja wareja nogiſi, ka wina peederot pee taħm jaunawam, kuras spēhj tilkai weenreif pateefiġi, uſtizigi un ūkraſti miheſ.

Jau wairak neħħa gabs bija ajsritejis, kamehr Wilis atradās ūwā weetā un ūrahda ja ūwā ūweħtiebu neħoſčā amatā, bet wairak neħħa diwi gadi bija no grimuschi muħſichibas juhrā, kamehr Elwira wiham bija kluuħba ūliju seees tapt par muħſha beedreni, par miħlu ūfeewixu.

Wina nu atlītas wehl tilkai runat ar Elwiras wezakeem un ari no ūs scheem ijsluħgħtees ūlaiftas jaunawas roku, — ko wijsch ari apneħmas darit.

Kahdā jaukā maija meħneħcha deenā wijsch uſpoſas un tad deviwas už R. muijschas dſirnawam pee Lałteem, tur ūfaderinates ar finam jaunawu.

Melderis Lałts bija pareñnis wihrs, paſarlanjem waigeem un zeeniga uſſlata, tāpat ari wina ūfwa Amalija nebija neħħada teerfa,

bet no winas ūrmēna wareja nogiſt, ta ſchi buhie preeſihwojuſi tikai labas deenaſ.

Jaunais, braschais ūkoltajs, Wilis Upmals, tika ūanemis laipni jo laipni, un winam nebija ne masakā eemeſla ſchabitees, ta wina nodomas neiſboschotees, un ta ſchis nedabuschtot Elwiru par ūawu lau- latu draudſeni.

Bet ak, ūiktens, bahrgais ūiktens bija to wiſu pawiſam zitadi nolehmis.

Tillihds wiſch ūawu ūuhgumu līka ūalteem preeſchā, tee pahe- wehtas kā uſ weenu zirteenu.

"Skolas ūungs," melderis ūalts druhmu, nemihliqu balsi teiza, "wiſu es waretu no jums ūagaibit, tikai ūahdas multibas ween nē!" — Manam behrnam ūahw pawiſam zitadas "partijas" preeſchā, neka ſchi. — Sakat, kur nu juhs?" — Un tad Elwira eejauzās:

"Papin, bet es jau winu ūen mihi, un es newaru no wina ne- fahdejadi, ūchirtees!" — tad mahte paſmaididama paemetinaja:

"Uhja, auschina, uhja! — Kas tad mi ūchitā? — ūur mi tu pee — — — ? Waj tad in mi ūesinti, ta bagatais ūusnuischiņa Bergbalts, grib ūewi kā eht?"

"Mammina," Elwira ūihvoſchu baln ūeſauzās, "rebsi, mori braht- gans ūahw ūche, man newajaga neahda Bergbalta!"

"Elwira, ej dahrſā!" tehys di ūaigu balsi ūouza. "Uche ūao ūewi nekahdas darischanas, masakais ar ūcho jauno ūiſtoežiū nē."

Elwira eegahja ūahnistobā un ūefahla ūcheli raudat. Winas ūe- ūina ūawa ūehwa ūelokamo ūasturu, ta ari mahtes neaprobeschots man- tas ūahribu. — Bet ūamehr ūina ie, galvu ūiſpeduji uſ ūofam, ūiti- naja ūarstas ūafaras, ūikmehr ūalts ūopuhlejs ūabut ūezereto ūe- ūneku, ūik ahtri ūeen war, no mahjas ūaulkā ūazibams:

"Skolas ūungs, ja juhs apšmahdejat muhi ūahl' un maiſi un nahtat man preeſchā ar ūil neapdomigeem preeſchlikumeem, tad, — tur — ir —" ūee ūam ūiſch ūahdija ar ūirkstu uſ ūurwju ūusi, ūai ūan to ūahrdu ūilnigi ūeſteiza: tad tur ir ūurwis!

Wilim ūiſtrehja ūarfis un ūukts ūaur ūidi.

Wiſch ūodrebeja.

Ūchis ūezerets ūiteens bija ūahpigs, ūoti ūahpigs.

Wewen ūauns, bet ari ūchelums ūeepildija ūina ūwehſeli.

Nu tikai wiſch ūehl nogida, ūahds ūeels ūwars ūaudat un ūaga- ūibai ūejot ūirs ūemes.

Tomehr ūanehmees, wiſch teiza:

"Ualta ūungs, ūeežmu ūums ūitin ūeko ūadarijjs ūaunu, ta juhs ūahdat man ūurwis." Turprets melderis ūebrehžas:

"Ahrā no manas mahjas! Ko? — Waj juhs ūan domajat, ta es ūemu behrns, ūoram juhs ūarat ūitt preeſchā ūahbus ūekahdus ūau- ūajeenus? — Ahrā!"

Wilis pameta ozis uš lastu; wina ſeja bija ſarkana kā burkans.

Winsch nogida, kā labakais eſot mult projam.

Un to wiſch ari darija.

Zepuri pakehris, wiſch dewās pa durwim laukā un ſoloja ahitreem ſoleem mahjup, kamehr pa wina kruhtim ploſijās leeliskas kauna un ſchehluma wehtras. Winsch gandrihi nepamanija, kā ſchis jau atrodotees ſkolas pagalma. Ečiſki eegahjis un daudz mās apmeerinajees, tas nogida, kā wina ſaldas zeribas, eeguh Elviru, ir iſputejafchās un iſgarjoſchās uſ wiſeem laikeem.

Al, un taħs nu bija ſahpes, fahdas ween fahdam jaunam wihram war uſbrukt, jo mihlet bes zeribas ir breeſmigti.

Winsch pawadija, gan laikam pirmo reiſi ſawā ihsajā muhſchā, gruhtu bejmeega nalti.

Bet kād rihta ſoulites ſtari apſeltija atkal ſeedoſchās plawas un lihtſchūs, kād ari Wila gars daudz mās atſannojās un wina prahs atſonuga, lai gan ta rehia, kura nu aicadās wina ſirdi, bija dſila un ſahpiga.

Winsch ſtaigaja gan eelſchā, gan ahrā, bet meeru wiſch neatrada uelur, ne dohṛā, ne iſtabā, ne laukā, ne meſchā. Kād winsch poſlatijās likai uſ ſinano eſeru, tad winan duhras kā aſs nasis ſirdi. Kād winsch ſtatijās uſ dſirnawār, tad wina gars aptumſchojās un wina zeli eefahlā trihjet, kamehr „Ihr wina luhpam gahja:

„Elwira, Elwira, manu duhrā Elwira, kād gan dabuſchu uſlai teiōi redjet, kād gan dſirdeſchu atkal tarvu ſaldo, mihligo balfi?“

Wina maħfa Katrīna, kas wina nelelo ſainneċċibu wadija, iſbijas, kād wina ſawu brahli uſſlatija.

Weend paſchā nalti tas bija tā pahrwehrtees, kā to newareja gandrihi wairs ne paſſht. Wina waigi un luhpas bija bahlaſ un azis dſili eektritūchās.

„Brahlit, kas tev kait?“ wina liħdsgeetigu bali jautaja.

„Leez mani meerā; es gribu mirt,“ aibilde ſlaneja.

Katrīna brihuijās par īchahdu ſawa brahla iſtureſchanos.

Bet ari dſirnawās fahda dweħżele zeeta leelas mokas, un ta bija — Elwira.

Ari winas ſahpes bija leelas un neiffakamas.

Ari wina neſinaja, fur dehtees, fur palitt.

„Al, mans Wilis, mans Wilis!“ tā wina murminaja, „aſ, kaut es waretu buhi pee taweeem mihleem ſahneem, — aſ, zil kād es buhtu laimiga!“

Ja gan, pirmā mihleſtiba ir ſaldo, ir augħaplaimojoſcha, bet ja winai gadas nezereti īchkehrſchi, kād leelakas ſahpes wairs nau paſaulē.

Tā nu ari Wila un Elviras ſirdis zeeta beſgaligas mokas, neiſſalamas ſahpes.

Bet Elwiras firdehsti pawairojās wehl zaur to apstahlli, ka otrā deenā albrauza pawezais, bagatais pušmušchneeks Bergbalks, kuru winas tehwis tai bija isredsejis par nahkoſcho wihrū, par muhſcha beedri, un kuru ta newareja eraudſit ne azu galā, lai gan ſchim zilzwekam nebija nekahda ſlikta flawa. Tomehr mihleſtiba jau nepraſa ne godu, ne flawu, ne ſeltu, ne ari ſudrabu, bet weenigi patiſchanu un mihleſtibas pilnu ſirdi, tas ir: pretmihleſtibu.

Un tā nu lai Elwira mihle ſahdu pawezu, nowihtuſchu wihrū, kura pauris bija jau puſpliks un kura azis jau ſen bija mihleſtibas uguns iſdſiſis, un kurch wiſu zauru muhſchu bija nodarbojees weenigi ar naudas krahſchanu, ar ſawa mamona wairoſchanu, tamehr nebija paſižis par pušmušchneku, tamehr nebija ſawahžis tik daudž, ka winiſch nu wareja ſagīt:

"Ehd nu un dſer, mana dwehſele, un lihgimvojees, jo tevim nu netruhſt wairſ itin uekas."

Raw nemas jabrihnaſ, ka Elwiro newareja pozeest ſchi wihrū tuwumu, kurch tagad laikam gan zaur tehwa mahjeenu bija atbrougi jauno, ſeedoſcho ſtaiflīt bilbiņot un ar to ſaderinatees.

Winiſch bija gehrbees ſmallā melnā uſvalka, ſmaileen užbas zini- dineem uſ rokam un ſpihdoſcheem ſahbakeem ſahjās.

Lakta ſirds uſgavileja, tamehr Elwiras ſaploka.

Tenahkot winiſch paſneebja Elwirai leelu puku buļeti, ſozidams "Luhdsu, luhdsu, neapjuahdejas manu dahuwanu, jo ta uahf no ſirds."

Elwira panehma ahtri buļeti un uſlika to uſ galdu, tur wiha paſlika ari lihds wakaram, bet pati iſgirtās ahtri pa durtvīm laulā un paſuda Bergbalka pelekajām azim.

Ap ſcho paſchu laiku ſtaigaja gar eſera malu jaunais ſto- tajs un ehrgelneeks Wilis Upmals, ſaudamees ar paſchnahwibas domam.

"Ka buhtu," winiſch murminaja, kad es varitu ſawai wahrgu dſihwibai galu, jo bes Elwiras es jau tā kā tā newaru dſihwot. Un waj ſlapjā elementā man nebuhs tahda pati ſalda duſa, kā ſap- fehtā?"

Winiſch noſehdās uſ tahda ziniſcha ſtarpk wairak pamaſām eewi- nam un ſlatijās ſtihwām azim uſ uhdeni, kura winiſch wehlejās liktees drihj ween eekhā un dorit ſawām ſirdſahpeem galu.

Winiſch ſlatijās un ſlatijās, un, redſi, wiham iſliķas tā, itin ka winiſch redſeiu wairak nohrs iſleenam iſ uhdens laulā, kuras ſcho ai- zinajot dotees eſerā eekhā. Un weena no tāhm iſſkatijās gluſchi kā Elwira.

Ja gan, pawadītā besmeega nafts bija wiha nerwus uſbudinajuſi un wiha prahtu nogurdinajuſi.

"Elwira, Elwira!" winiſch ſkoru balsi eejanžas, "es nahkſchu, es nahkſchu! — Elwira, es buhſchu tuhlin gataws! Tu jau eſi tik ſlaista

un grefna, ari man jaujpojchās. Ja gan, mana dahrgakā, dserfim kahfas uhdens-pili un dsilwošim tajās laimigi un preezigi! — Ah, tu jau nahz man pati pakal! — Ah, tagad juhtu, ka tawas maigās rokas leekas ap manu falku! — Elwira, — Elwira!"

"Sche jau es eſmu!" kahda maiga, falda balhs ſpedās wina aufis.

Wirsch pazechla galwu uſ augſchu, kura bija nolekuhees uſ kruh-tim — un eeraudſija Elwirās debeſchfigo ſeju."

"Wili, mans weenigais, ſche jau es eſmu!"

Un nu Wilius uſmodās lä no kahda ſapna un wina domas no-fahrtojās. Wirsch nogida, ka ſchis eſot bijis drufzin eefnaudees, un Elwiru eeraudſejis, uſlelza kahjās.

"Elwira, mana weenigā, tu ſche?"

"Ja, mans mihlatais, tāpat kā tu."

"Un waj tu ſinaji, ka es eſmu ſche?"

"Né, mans mihlatais, bet es nahzu ſchurp, darit ſawai dsilhwibai galu."

"Ah, mana Elwira, tad jan mehs eſam weendōs prahdōs! — Nahz, nahz, guſtimees tur ſlapjā ſapā! — Lai ſaweno muhs nahwe, ſtreus zilwei ſche ſchilbra."

"Wehl mums kahdas minnies laifa. Wehl waram — — —"

Un nu wina aplampa abām valain Wila laſlu un butſchoja wina muti waj neſlaitamas re ſes. Jauju wihra prahit eefahka malditees un wiſch domaja, ka ſchis airodotee kahda ſapnu valsti, kahdā paradiſes muti, tur nahwe ar dsilhwibai, mihiſteba ar eenaidibu un uſtiziba ar iſnihzibai un wiltibai farojot. Likai to wirsch ſinaja, ka Elwira eſot pee wina.

Pebz kahdeem azumitsleem wirsch atſchirga, un Elwiru abām rotam aplampis, ſlanu, bet ſahpign balz ſauza:

"Mirſim nu abi kovā, — mirſim, miſim! Viſimees nu auf-ſiajā, ſlapjā bruhies guſta! — Nahz Elwira! Laiks ſlaht, doſimees lejup! — Redſi tur to dsilumu! — Nahz, nahz!"

2. nodala.

Gruhtā zihna.

Bagatais prejineeks Bergbalts palika labi ilgi dsirnawās, bet Elwira kā nerahdijs, tā nerahdijs.

"Waj dſi, mihlo ſeewas tehw," wirsch beidſot ſapihziſ teiza, "man rahdas, ka ſchodeen nekas neifnahks; braukſchu projam."

Lafta ſeja bija ſarkana kā nowahrīts wehſis. Wina ſirds bija pilna duſmu, wiſwairak uſ Wili Ulpmalu, kās wina meitai eſot ſagro-ſiſ galwu, tomehr wirsch ſawaldijs un ſazijs:

"Mihlo snot', mana meita ir jau wehl gandrihs behrns. Nesin kur palihduši? — Šaunas. — Isbarisimees weeni paſchi; — jawahrds bijis uebijis; — tas wiſs ir blakus leeta. — Bet nu paſakat man, zif tad nu man buhtu jadob tahs puhra naudas? Apdomajatees labi. Mana meita ir jauna un ſtaifa, un tas tatſchu ir ari kapitals."

"To jau wiſu eſmu pahrligis un pahrdomajis," Bergbalts atbildeja. "Vai tad nu es gluschi bei ſmadjenem. Tomehr aprehkimums paleek aprehkimums. Redsat, eſmu nodomajis pirlt R. muſiſhu. Weža leelkunga maniineeli praſa par wiku 90,000 rubulus, kureus ari gribu malsat, bet man wehl truhkſt puſe no ſchihs ſumas. Ta tad juhſu meitas puhra naudai wajadjetu buht 45,000 rubulu leelai. Nu, fā domajat?"

"Mana meita dabū lihdsi 25,000 rubulus. Toſ pahrejos 20,000 rubulus waru jums paleenet," Laktis druhmu balſi atbildeja.

"Ari tā eſmu meerā," Bergbalts preezigu balſi eehauzās.

"Nu tad jau waren labi," Laktis preeſihmeja. "Bet tad iab juas domajat iſrihlot lahjas?"

"Nu, jo ahirali, io labali." Bergbalts atbildeja.
"Domoj tu hochideen preeſich neem."

Gluždi pa-
teiſi. Ari es du-
naju tāpai. —
Preezujos iori,
fa neefat at-
braukuschi par
welti," Laktis
paſlaidroja.

Un nu wini
iſtulſchoja wehl
lahdas glahjes
wiſna, ſaruna-
damees wehl
par lahdām zi-
tām leetam un
tad tee ſchtihs
rās.

Bergbalts
aifbraunza uj

ſawu puſmuſchu, bet Laktis eejahla meflet ſawu meitu Elviru, tamehr

meldereene peeahja pee kumodes, un — atwilkti išwilkuši, eesahka apštatit ūwas ūdraba un ūlta leetas, ko wina wałas brihſchōs arweenu darija. — —

Bet dsihwibai darit galu un to išwest zauri, ta ir leela starpiba.

Tāpat nu bija ar Wili un Elwiru.

Wini ūtaisjās waj deſmit reiſes leſt eſerā eelſchā, bet katru reiſi eelrita wehl ūautkas prahtā, katru reiſi wiſem bija weens otram ūautkas wehl japaſaka.

Beidzot tatschu wiai ūakampās zeefchi ūopā un nu, — wehl weena butſchina, — wehl weena un tad wehl weena, un nu, nu — nu tikai eſerā eelſchā! Bet, — au wai! — ſtipri pliki noſchwauſteja teem gar auſim, pee ūam ūahda ūarba balsjs ūauza:

„Rakari, negehli! — Es jums rāhdīſchu ūelu, bet newiſ eſerā, bet katram uſ ūawām mahjam!“

Un ūas tā ūauza, nebiija neweens zits, tā ūilai Elwitas tehwis, ūalts.

Elwira un Wilis tā ūibijās, fa neſpehja iſrūnat ne wahrdina; ūalts ūabveja ūa ūastūnūchi.

„... marjā, projām!“ Ūalts ūau ūeitu ūaſvehris aij rokas, ūalts ūu, ūo ūomces?“

Wilis aplampa par jaunu ūaſto buhii un wilka eſerā eelſchā, ūalts ūelbers ūalts ūopuhlejās wiſem ūpehleem ūinuſ atturet at- ūahdī ūahzīgā ūela, no paſehuſhōlbas, ūurā ūos dſina pirmā ūahdī ūara.

Uežħlas ūarsta, gruhla ūihna.

Jaunee ūopuhlejās wiſem ūpehleem ūeſluht eſerā eelſchā, ūamehr ūalts ūo ūatpaſal, ūerlſtebam̄s:

„Mahjā, rakari, mahjā, mahjā!“

Bet ūad wiſch redjeja, fa jaunee gribot par wiſu waru gahſtees eſerā eelſchā, ūad wiſch eesahka ūos dāuſit, gan pa ūallu, gan pa ūalwu, un — ūpehka wihrs buhdam̄s, wiſch ūos beidzot ūahreja un utrahwa ūos ūahdus ūolus atpaſal no ūinamā eſera.

„Negehli, ūo gan juhs eſat apnehmuschees darit. Waj dſirdat, ūipmal, ūo juhs apſuhdjeſčhu, fa gribejāt noſlihzinat manu ūeitu, manu wieneige behrnu. Eſat nu mahjā un ūtaisjatees uſ ūeetumu. — Ūas eſot ūoletajs! — Ūelas ūits, fa ūlepklawa. — Lai Deew̄ ūaſargā ūarbu ūo ūahda negantnecha!“

Bet ūewi, tu ūerahmais behrns, ūewi es eelſchhu ūagrabā, ūamehr ūihs negehliſ ūetupēs aij ūestem.“

Wilis mehginaja ūautko teift, bet nedabuja iſſazit ne wahrdina, ūo ūalts gahsa ūam tuhlin pa ūuhpam, ūi ūuram ūau tā ūa ūa ūuhda ūafniſ.

Beidzot wiſch ūanehmās, paſtrehja ūahdus ūolus ūojam un ūad brehja:

„Krausku tehws, mamona wehrgs, es tevi nolahdu! — Sinu gan, kas man tagad jaagaidams; sinu gan, ka tad, ja es wehl paleeku dsihwos, man jaatstahj fawa dsiintene, fawa weeta, bet ari tu nepalifsi nejodits, ari tevi peemelkles fawâ laikâ Deewa aja rihkste, tadehsl, ka tu iahrdi diwu firchju laimi ar tik breefmgam rolam!“

„Turi muti, nelga!“ Laks brehza. „Turi muti, jeb es nofitischu tevi la suni!“

„Ja tikai tu waretu mani uokerti,“ Wiliis atbildeja.

Bet lamehr laks ar jauno wihru kildojas, tilmehr Elwira bija nokrituhe semê un raudaja ruhgias asaras. Wina jau vasina fawa tehwa nelokamo, spihitgo prahru; wina ari nogida, ka schahs mihles stiba us Wili nu ejot iahrdita us wiheem laikeem.

Beidsot wina sajuta, ka diwas spehzigas rokas zelot winas no semes augschâ, pee lam wina dsirdeja fawu tehvu salam:

„Nu, zelees augschâ, eesim mahjas. Peeteel! — Negehlis ir projam, — nu — zelees, — nahz — eesim! — Bergballs ari aizbrauza projam!“

Elwira uszehlas no semes augschâ.

Bet kad tehws eeskatijsas winas sehjâ, tad tas farahwas un atlehza kahdus solus atpakał.

„Waj schi ir tikai mana meita?“ winch murminaja. „Kur tad winas roschainee waigi? Kur košcas azis un sahrtas luhpas? Waj tikai neesmu pahrskatijees? Lihkis, lihkis, uelas zits, ka tihrs lihkiest!“ He, — Elwira, waj tu efi mana Elwira, jeb ne? — Waj tu behrns, jeb ne?“

„Es nesinu,“ Elwira trihzočhu balsi atbildeja. „Ja es buhin tava meita, tad tu nebuhtu išpostijis mana muhscha laimi, tad tu nebuhtu sadragajis mana firdi us wiheem laikeem!“

Ja gan, ta bija gan wina meita Elwira, bet nu tagad mitonim lihbsiga, ar saldseltenu ſeju, ar eekrituscham, nedroščam azim.

Lakta firds ſaplaka, warbuht pirmo reisi wina muhscha.

Winam palila fawa behrna loti schehl, tapehz winch naigaču balsi ſazija:

„Nahz nu, nahz, Elwira, eesim mahjas.“

Un fawas meitas rokas lehnami ſatwehris, tas weda fawu weetign behrnu atpakał us dſirnawam.

Bet kad mahte eeraudsija fawu meitu ſaploſitam drehbem un weetu weetam notraipinata ar aſinim, tad wina eebrehgas:

„Deens Tehws, apſchehlojees, kahda nu tu iſſlatees! Waj dſirbi Lakt, fo tu wina nu efi padarijis? — Elwira, mihlais behrus, lac tu biji, kas ſaploſija tevi tik breefmgis?“

Bet Elwira ſlatijas nedroščam azim wiſaplahrt un eefahla ſawadu balsi dſeedat:

„Rihtâ man buhs kahjas, kahjas! Musikanti ſpehlies, ſpehlies!“ Un tad atkal us aſins traipelkeem rahdidama, ſauza:

"Ard, mammin, redsi, kur roses, roses, — tilai mirtes ween
wehl truhkst; ja rihtā man buhs kahjas, kahjas! Musikanti spehles,
spehles!"

Ta gan, — Elwira bija palikuſi — ahrprahliga.

Bet otrā deenā wiſi laudis rumaja, ta jaunais ſkolotajs un chrgelneeks Wilis Upmals eſot gribejis noſlihzinat dīrnavu eferā melde-
ra Laktia ſtaifto meitu Elwiru, tapehj, ta ſchi neefot tam pa-
dewuſees, un kura nu, — aif leelām bailem, — eſot palikuſi ahr-
prahliga.

Orz B

3. nodala.

Behdu zepļi.

"Jaunais ſkolotajs zeetumā, jaunais ſkolotajs zeetumā!" tā gahja
pehz lahdam deenam po wiſu R. draudſi no mutes uſ muti.

Un ſchoreiſ laudis nemelſa wiſ nepeateſibū.

Bagatajam Laktam bija iſdewees uſ ahtru rolu nolit Wili Up-
malu apjhdsibas lahti par tihschu ſlepławibas mehginaſumu un to
eclīt iſmelleschanas zeetumā.

Uſtraulums wiſā draudjē bija leels.

Dashi mehdja nu teift:

"Ard, ſkolo nu wehl behrnius; redsi nu, tas no tahdeem lundſi-
neem iſnahk."

Bet ziti raustija plezus, ſazidami:

"Ej nu ſafini, lam taijniba, lam uē?"

Ari weetjais mahzitajs, Wila pirmais preefscheinels, tā netika,
tā netika gudris. Winsch prahtoja gan ſchā, gan tā, bet tā netika tā
netika pee gala ſpreeduma.

Pee iſmelleschanas Wilis iſſazijs tuhlik pilnu pateſibū, bet tā tā
Elwira atradās lahdā ahrprahligo cestlahdē, tad leeta nowilzinaſas un
Wilim bija wehl joprojam jaſmot zeetumā.

Tomehr beidsot, kad melders Laktis eefahla pee iſmelleschanas
teefneſchā ſchā un tā muſdet, kad tas eefahla runat par prezehchanos,
par ſawu bagatibu un Wila nabadsibū, ari par bagato puſmuſchneelu
Bergbalku, par ſlihziņaſchanos u. ī. pr., tad leeta nehma tuhlik zitadu
wirſeenu. Wilis tika palaitsis uſ brihwam kahjam un leeta pati tika
atſtahta beſ eewehribas.

Bet lai nu gan winsch bija atkal brihwās, lai nu gan winsch
wareja eet kur patihlās, tomehr, ko gan lai tas nu eefahl.

Winsch dewās pee ſaweeem wezakeem, bet tehwis ſanehma io bahr-
geem wahrdeem, brehkbans:

"Ahrā no manas mahjas, tu negehligais ſehus! — Waj tapehj
tewi ſkoloju, lai tu trakotos ar meitam un nedotu tahn meera? —
Ahrā, jche tew naw nekahda melleschana! Ej manis deht atpakaſ uſ
zeetumu!"

Gan mahte metās starpā un gribēja tehvu ar dehlu kā nela sameerīnāt, bet tas vīnai nebūht neisdewās. Tehvs bija zeets kā no tehrauda.

"Es jau uenahžu pēr jums apmetīes uj dīshvī," Wilis beidsot pāskaidroja, "bet tīkai išlūhgīes kahdu māsuminu zela naudas, lai waretu aizselot uj Rīgu un sameklet sev kahdu nela kahdu weetu. Man jau naw nahājs ne prahātā jums gulet uj kākla un eīst nepelnītu maiši."

"Tu gribi naudu? Kahdu naudu tad tu man eedewi? Waj, — waj, — saskaiti tīkai kōpā, gan tad tu redzēsi, zīk tu no manim ēši dabujis, bet tagad man naudas naw wairi nela kahdas. — Ei veen tāpat beīchā projam."

"Wili, paleezi tātchū uj pusdeenu," mahte išlīzōschu balsi pēmetināja, bet tehvs brehža:

"Kās par pusdeenu? — Vai vīnīch eet, no kureenes tas nahājs, — uj zeetumu!"

Mahte eesahka schehli rāndat, lamehr Wilis atvīra durvis un aīsgahja nedrošīcheem soleem projam.

"Bet uj kureemi nu?" tā jounais vīhrs mārīnīcē. "Pamehgi-nāschu pēr jāva mahāitaja."

Mahāitajs, jan-vežs, firmi vīhrs, bija apdomījis un vāhēlīgās vīhrs. Kād vīnīch cerāubīja Wili, tad vīna sejā mārīnīcē rojās, jo vīnīch jau tā bija kahrojēs Wili, kāpn nelaimīgo bīlsēschīnu, redzēt un ar to runči.

Bet kād vīnīch, tas ir Wilis, vezo, firmu goda vīnīcē vābīja, uj kura sejas neatspogulojās visi dujmība, bet laipnība un īzīmība, tad vīnīch eesahka dīlti rāndat, lamehr mahāitajs uffālīja to platām, leelām azīm.

"Nu, mans mīklais apacetīnājatees un pašakat man, tas tās juhs tīk wareni nospeicēt vīnīch mārīgu balsi teiza.

Mahāitaja kungs, es ēsmu pašudis, ēsmu pašudis! Wilis schūksnedams atbildeja.

"Juhs nesat visi vechl pašuduschi," mahāitajs pašaīdīja. Drewa zeli ir brihnīschīgi un vīrasch išved vīsas leetas labi galā. — Apmeerinājatees, vīna roka ir spēhīga satrekti eenaidnīetus un pagelt tos wahjōs. Ari juhs tas kungs neatstāhs, bet buhs jums schehligs."

"Aī, mahāitaja kungs, mans pašcha tehvs israidijsa schodeen mani is savām mahjam un neatlāhwa man ne pusdeenu paehst."

"Tā, tā, — tas, un gan naw labi. Paleekat pēr manis uj pusdeenu, bet vispirms pašakat man, waj es jums tā nela newarein paļihdset tīlt atkal uj pašcha kahjam."

"Es išlūhgīs no jums kahdus rublus naudas, lai waretu aīzselot uj Rīgu; warbuht, lai es tur dabušchū kahdu nela kahdu vīci. Beru, la ščo naudu wareschū jums sawā lālkā atdot."

„Labi, mans mihlais, to es labprahrt darijschun.“

Un winsch peegahja pee sawa ralstamgalda, pawilla atwiltni maselet us ahru un panehma is tāhs 25 rublu leelu papira gabalu un pašneeda to Wilim, karsch aīs leela preeka nesinaja ko teilt, ko fazit.

Un kreetnas pusdeenas pee mahzitaja poščha galda paturejīs, winsch aīsgahja pateizibas pilnu firdi projam, dodamees nesinamam listenem prett.

Bet pirms winsch astahja īawu mihlo dīsimteni, winsch aīsgahja wehl reisi us ēsera malu un ujmelleja to weetu, kur winsch ar Elviru bija beidsamo reisi bijis lopā un kur winsus spehzigais Laktis bija tik nešchēhligi peedaujījis, kur beidsamo resi wina to bija aplampuši un speedusi pee sawām kruhtim un to bulschojasi un ar to runajusi par nahvi un dījhīvību, par mihlestību un užīvību, par atkalredsejchanos tur augščā debesis. Un wina ozis raudsījās ilgi, ilgi us to weetinu, kur wina bija gulejusi semē un raudajusī ruhīas asaras.

Bet tas tur pee īehma gut sem pat baltu Iupatiā? Wilis peegahjis tam kāsi, to pazebla — Vāsch attīstīja to valā un sa-rahwās, jo wina weenā stuhti bija redzami eehduhi glihti farkani burti E. L. — Za zīn, tas jau bija Elviras nejbodīnīsch, tas winai toreis iſkrītis ī valas, bīrdiis ar wina asaram. Un nu Wilis speeda to pec īāvām īzīdīm un bulschoja to ūzīdām.

„Mans mihlais īakātīsch, valceži nu tu īāwas leetotājas weetā, pee monim. Es tewi ušglabāschu īā wīsbāhrīgo manū pašaulē. Esī nu tu īāzīdīgo jaite starp manū un Elviru. Mašgat es tewi neinfīm nobā, jo tad posūjīm tuīs svehīnūs manas Elviras asaras.“

Un nu wina firds māla daudz, daudz meerigata. Winam iſ-likās, itin ja īivira buhiu ar winu runajusees, itin ka wina fazitu:

„Rebehdāzees, mans drangs, gan ongsītaka wara īawēdīs muhs lopā. Pazeetees, pazeetees tikai laħbu laikū.“

Un nu Wilis astahja īāħam un gandrihs ne no weena neptamanits īāwū dīsimteni, aīseedams us Migu dījhīwot.

Bet nahloschā svehīdeenā weete-jais wezais mahzitajs tureja pehj pa-beigta sprediķa tik īirshīgu aisluhgumu preeħsch laħda jauna zilweka, ka wijsa draudje eejahla raudat, lai gan ne-weens īkaidri nesinaja, us ko īchis īwa-riġais aisluhgums īħmejtoes. Tikai weena persona to nogida, un tas bija Wila teħws, karsch ari īħini īweħtā deenā bija basnijā. Aei pahr wina grumbaineem waigeem noriteja wairak asaru laħses, bet kad mahzitajs to no fanzeles użżatija, tad-winsch nolaida azis us semi.

Un kamehr Wiliis nu eeradās leelajā Rīgā, tilmehr Ēlwira atradās wehl arveenu ahrprahīgo nāmā un fantaſeereja un runaja arveenu no ūāvām kahsam, no Wīla, no jaukas musikas un no preezīgas, laimigas dīshwes.

Bet kā nu klahjās Lakteem?

Uſ ſcho jautajeenu naw gruhti atbildet, jo tur lītens til ūīngru roku ūakampi kahdu ūamiliju, kā Laltus, tur mahjas meers, mahjas laime un labklahjiba teek ūatrizinata lihds pat pamateem.

Lakta ūewa aīs leelām behdam eesahka ūimot un ūakrist. Beidsot winai bija jaleekas uſ gultas, no ūuras ta wairš ūeuzehlās, bet aīsmiga tanī garajā meegā.

Lakta paſcha dīshwe nu paſila wehja un weentuliga. Ak, un ko gan ūinch nebuhtru dewis, tad wina meita jau buhtu ūefela un waretu atkal dīshwot pee wina. Bet winai jau bija ūapaleek wehl arveenu ūinamā ūimnīzā un jaahrītejas ūoprojam ahrprahīgo nāmā.

Vagatais pušmuſchneeks nerāhdija ari ne azis dīſirnawās. — Šenakee drangi un paſihstamee eesahka no ta arveenu waſrak atrautees, ūarp teem ari weetejās mahzitajs.

Par wehlu ūinch nu eeslatija, ka ūinch ūabarijs leelu, nepee dodamu un neiſlabojojamu ūuhdu.

Bej tam wina ūapitals ari eesahla dīlt, jo ūaimīku ūagastā bija kahds ūibuhvējis gluſchi jaunas dīſirnawas ar ūiſjauņālom konfrenzījam un mala dauds labaki un lehlaſi, uekā ūinch. Ar wahrdū ūafot, wina ūaimīcība un labklahjībā gahja milſchu ūoleem ūejup un ūino māks paſila arveenu ūeewats. Meita gan eesahla ūimnīzā ūabolees, bet ūewis wina ūibūapsina, ūewis wina mahzituba.

4. nodala.

Ūarp „faules brahleem“.

Kad Wiliis eenahza Rīgā, tad wina ūirds bija ūerību pilna, ūa ūchis drihs ūeen dabuſhot labu ūeetu, waj nu kahdā ūantors, waj ari kahdā ūitā ūekalā, bet, ak Deewš, tā ūebuht ūeija. Rīga bija ar ūeesgan labi ūoloteem ūannelleem waj pahrpildita. Wifur ūinam ūifa atbildets:

„Schimbrihscham naw mums ūeweens wajadīgs.“

Un drihs ūeen ūeenaħza ūinam ūas ūazumirklis, tur wiša no mahzitaja ūabutā ūauda bija ūatrehreta un wehders prahīja ūawu datu. Beidsot ūinam ūaimējās ūabut ūahdu ūamaſu ūwornika ūeetu ūet ūibrihu ūorteli un ūahdeem ūrubuleem ūaudas mehnēſi. Bet ūe ūinch ūaduhrās drihs ūeen ar polizeju ūetihras ūelas deht un tā ūahlak, ūamehr beidsot ūinam bija ari ūchi ūeetele ūaſtahī.

Ko nu darit?

"Ha, eeschu strahdat uj kugeem, waj tad tee naw zilweli, kuri tur pelna sawu deenischku maissi. Un to nu winsch ari darija. Bet ak, darbs bija par dauds smags un neerastis. Nokam nogahja ta fatot, pirmā ahda nost. Drehbes saplihsa lopatu lopatās. Wajadseja eegahdatees gluschi weenkahrshas. Otris launums bija tas, ka winam wajadseja ar "noschitschileem" wakards kopā plihiet un dsert, ja winsch to negribeja dorit, tad sargees, ka nedabū pa "fresi" un neteez ijsflehgts no jabeedribas. Un samehr Wilis atjehdās, tas bija eepulis starp ta fanktajeem "saules brahleem", jeb "melnajeem strahdneefkeem", un kuri fastahweja wiswairak is tahdeem, kureus liktenis bija bahrgi senaki peemelejis un kureem schihs semes paradise bija ajswehruji sawus wahrtus.

Scho wihrū starpā atradās nu ari Wilis. Un nepagahja ne diwas nedekas, kad to pats tuvakaīs rads newareja passht. Melns kā welns un nodriskais kā ubags. Seja wairak deenas no weetas bija nemasgata un rokas rehtainas un netihras. Ar wahrdu faktot, Wilis atradās uj wišu semakā pakahpeena zilwelu sadisihwes finā. Al, un daschu naakti winsch pahrguleja, ta fatot, sem klajas debess, bet nekas, monopolis bija attal pee rokas, ar kuru "saules brahli" usprawaja oltu rihtu sawas saplaujchās duhschās. Ja gan, lo tee nopolnija, to tuhlin nodsehra. Un ta tas gahja deenu no deenas. Wila probes valita arveenu weenaldsigaks pret wišu, kas dailish un janks. Winsch eekahla pamasam ajsmirst ari Elviru, kura atradās wehl arweva ahrprahktigo eestahde.

Un winsch buhnu nesin zit ilgi palizis schini neapstanschamā ja-beedribā, ja tautkas sevijisks nebuhu atgadijies, ja mihiakis Deewa nebuhu nospreedis nabaga jaunekli glahbt, ja Deewa nebuhu nolehmis west wihi alkal pee deenas gaijmas; jo kahdā deenā, kad Laktis apmetleja sawu slimō meitu, tad eestahdes wirsahrsts paštaidroja, sažidams:

"Mans draugs, juhnu meitas slimiba ir masinajuſees, bet pilnigi wesela wina war kuhnt tikai tad, kad wina dabū tagad to jauno wihrū redjet, kuram peeder winas domas un sirds, ja tas nenoteel, tad pēhž kahdam nedekam wihi ujsbruks muhschiga naikts un ta buhs tillabi kā dsihwa aprakta. Gahdajat tapehž, zit ahtri ween warat, ka winas mihiakis buhnu sche."

Laktam išgahja karsts un auksis zaur wišu meešu. Winsch samulta, kad tas schos wahrdus bſirdeja.

"Dak — daktera — leels — leelslunga, waj tad ar sahlem ween nepeeteef?" winsch stonidamees jautaja.

"Nē," ahrsts atbildeja, "sche wajaga nahkt dabai palihgā. Blashalus paštaidrojumus es jums schink leetā newaru dot, tikai darat tā, kā es jums teizu, tad buhs wiſs labi, un juhnu staſtā meita buhs glahbta."

Laktis newareja uj tam nu wairs nelo aibildet.

Wirschaisbrauza mahjup satreelis un sagrausts.

"Kur lai nu nemu fasodito — — nè, — nè, — kur lai nu nemu Wili? Es jau nesinu, waj tas mas ir wehl dsihvos? — Ko lai nu eefahku. Ak tu posta buhshana!" Tà wirschais hdsis murmittaja. "Ko lai nu daru? — Aha, warbuht, la wina lehws sinas, kur schis neleetis — — nè, — nè, — kur wirschais tagad dsihwo? Jaet pee ta, — jaet, — jaet. Ak, zif man reebigi un nelabi paleek ap duhshu, ka man nu jaet, tà fakot wimi wisi noluhgtees. Ko darit? — jakosch ween ruhgtajā ahbolā. — Nu nelas, panefischu wisu, ja tikai glahbju sawi behrnu. — Un waj tad es pats neesmu ari wainigs pee sawas meitas slimibas? — Kam man wajadseja torefi tà trakot?"

Un tikkhds wirschais bija nosluwis dsicuwās un drusdzik atpuhtees, tas tuhlin dewās pee Upmākem ar teem iisdaritees un iisluhgtees dehla Wita atdesi.

Upmals sarahwās, tad wirschais eeraudsija bagato melderi, — sawa dehla nahwigo eenaidneelu, wina sehtai tuwojamees.

"Nu, warbuht wirschais ees ie tikai garam? — Ne, — ne, — seeva, — seeva, — wirschais nahk taisni pa wahreteem augjā! Ko nu? — Kas nu? — Kad tas tikai nesakt là nela ari muhs pasdns trambit?"

"Labdeen, labmin," Latis istabā eenahzis teiga. "Lati, peehshanaš, la nahku juhs luhgat man pagait, kur juhju dehls Bill Schimbrīhscham usturas. Man loti steidjoschi wajaga ar to satiktees un runat."

"Mihlais laimin," Upmals nedrofchū balsi atbildeja, to gan es jums newaru pateikt, jo es nestahwu ar sazu dehlu ne-

kahbā sakarā. Es to israidiiju pehrn is sawas mahjas un wirschais nedrihksf sawu kahju pahr scho fleegsui litt."

„Tå, tä, — bet waj juhs newarat winn tagad dabut rokå, jo winsch war man tagad padarit leelu labumu?“ melderš pastlaidoja.

"Labumu? Kaimin,—kahdu labumu winsch jums war padarit?
— Salat juhs pašchi, ko gan nabaga zilwels war bagatam darit
laba?" Upmals paškarbu balsi jautaja.

"Upmal tehws," melderis laipni balsi teiga, "sche jums 300 rubli un gahdajat, ka juhsu dehls teek mahja. Dsirdeju, ka winjsch dsih-wojot Diigā, tapehž braugat iuhlin us pilsehtu un mellejat to rokā."

Upmals fajula. — Trihssint rubuli bija tatshu leela nauda, taphez winsch pret fawu seewu pagreezes jautaja:

„Seew, nu, ko tu fas? Runa jel?”

"Nu, fa tad nu nebraukt, teek jau samalsatz; brauz ween, — fo
tur tif daudſ —"

"Welder pap, — bet maneem sirgeent-naw valas, sehjas laits,"
Upmals peemetsinaja.

"Kemati manu sirgu un manus aksperu (federu) ratus, un brauzat
Deewa wahrdā, bet bes dehla juhs nebrauzat mahjā. Redsat, es jums
velecia vohi veenu sumneelu pee teem ziteem, un ja wajadsigs,
bes dehla nebrauzat aipakal!" Valtis noteiltu balsi

"Ru, laimā, mehginaschu, mehginaschu wiku dabut roša, Maut
ne man duhjai swanda waj wiša Riga," Upmals nopeetnu balsi

Et vāsā deenā Upmals melderā lakeeretōs ratōs eeshehdees,
Vigu, mellet sawu vāsudusjho dehli Wili.

Dunes dienas jau bija aistezejuscas, tamehr wezais Upmals at-
gabūs ūmiges līgā, bet no dehla ne·wehts. Neweens nesmaja winam
paleit, kiz kas airodotees. Wirsch staigaja no weena kantora us otru,
no wienu weziniņas us otru, bet dehlu tas neatrāda nelur.

... turtā deenā, winsch satika Daugavas malā kahdu vihru, ar kuru winsch eelaidās walodās un kuresh wina dehla waherdu djsirdejis, eesauzās:

"Waj dsi, papa, man leekas, ka es pasihstu tawu dehlu, un ja es nemaldos, tad winsch atrodas starp „bosereem”.

"Draugs, kas tas ir "bosci"?" Upmals jautaja.

"Arè nu, nesina, — luht tur tee melnee, kas tos oglu maiusnes. Bitti wicus fauz ari par „faules brahleem”, zitti atkal par „melnajeem strahdneekem”. Ja gan, es pasihstu glujschi labi tawu dehlu; — wijsch jau naht daudj reisës pee mums tur alus bode ehst. Raw wiſai leels no auguma, dſelteneem mateem, maſam uhſtam un koti weiflis."

"Tas ir wiñsh, tas ir wiñsh!" wežais Upmals eesauzās. "Luh-
dsu, aijwedat mant pee wina."

"Schodeen juhs newarat dabut ar winn runat," s̄veschais wihts atbildēja.

"Kapehz nè?"

"Tapehz, ka wiñsch murksh tagad aij restem."

"Aij restem? — Kadeh?"

"Nu, waj tad dauds wajaga? Vija kreetini scho-deen eereibis, eesahla dseebat par kahdu Elwiru, tad trokshnot, un gorodovojs ajsveda to preeksch kahdam stundam us utschastoku."

"Luhdsu, luhdsu, ajsweeet mani pee ta pristawa, pee kura mans dehls atrodas!" Upmals eesauzās.

"Tà, un tu domà, ka mani sahbali nemakha neko? Ei ween weens pats," wihrs nelapnu balhi paskaidroja.

Sche jums rublis, tikai ajsvedat mani pee dehla!"

"Nu redsi, ta nu ir pawisam zita leeta. — Nahšat, esim, bet schodeen winu tew neisdos. Buhs wehl ja-nahl rihtā," sveschais wihrs paskaidroja.

"Par to nelas," Upmals atbildeja. "Pecieel, tad tikai sinu, tas ir dabujams roka!"

Un ka sveschais wihrs bija leizis, ià ari notika.

Upmalam wajadseja vira rihā pulsiten 10 preeksch pasdeenaus us pirmo Rīgas utschastoku zetūstere, kur tad wiñsch veža wairak kā pulsotrem gadeem eraudisja atlal sawi pasudinsho dehlu Wilī, senalo N. brandses skolotaju un chrocinelu.

Bet kad Wilis eraudisja tehnū, tad wiñsch grībeja mult projam, bet gorodovojs to īatureja zerti un wiñnam bija japaleel, kur bija.

Beidsot pristawos fazija:

"Un nu nemat sawi dehls, bet nelaujat wiñnam wairs nahlt us pilsehtu. Kas pee wina tagadeja posta wainiqs, to es nesitu, bei gah-dajat par wina labkrahjibu, zit ween spehjat, jo wiñsch ir wehl glahbjams."

Bet kad Wilis atradās ar tehnū weeni pašchi eebraufschanas kambari, tad tas eesahka ditti raudat, pa slarpanti ūaukdams:

"Tehws, es esmu pasudis, — es esmu pasudis! Newed wairs mani atpalak us dsimieni! Kam es tahds waru rahditees?"

"Tu neesi wiñsch wehl pasudis. Tew jabrauz man lihdsi us mahju, bet papreckschu wedišchu tewi pirti, jo tu esī melns, ka pats welns; ari matus wajaga apgreest un jaunas drehbes nopirk. Turees stingri, es apgahdašchu tewim wiñu, itin wiñu, kas ween tew wajadsigs, tikai nedomà, ka tu esī pawisam pasudis."

Schee wahrdi Wilim gahja ditti pee ūrbs, tee eelhja wina kruhtis jaunu zeriibu, jaunu dsihwibū. Wiñsch sakampa ūawa tehwa rokas un nobutšoja tahs wairak reises no weetas, leedams karstas pateizibas ašaras, reiñu reisem eesaukdamees:

"Tehws, tu esī mans glahbejs, tu esī mans glahbejs!"

„Es neesmu wiš tawš glahbejs, dehls,” wezais Upmals paſlaidroja, „bet weenigi Deewš, kas tagad tevi meklē, kā ta ſeewa to paſduļcho graſi.“

Un nu pagahja wehl kahdas diwas deenas, kamehr Wilis nebijs tilk tahu, ka tas wareja atkal rāhditees ſawā dſimtenē, ſaweu un zīlu laudžu azim.

Bija ſeideena, kad wezais Upmals ar ſawu dehlu aibrauza no Rīgas mahjā. Bet kad wini bija eegahjuſchi iſtabā, tad tehwš, ſawu ſeewu eeraudsijis, ſlauk balfi ſauza:

„Seewa, ej, leez puifim nokaut trelnu telu, nem miltus un zep baltmaisi, iſrihko rihtā dſihres, jo ſchis muhju dehls bija paſudis un ir atkal atraſts, winiſch bija miris un ir atkal paligis dſihwš!“

Bet mahte un dehls turejās ilgi apkampuſchees un raudaja atkalrebdieſchanās aſaras.

Bet otrā deenā wiſ draubſe tiča teikis un ſagits:

„Upmalu Wilis mahjā! — Upmalu Wilis mahjā!“

5. nodalā.

Laimes Lehpi.

Kā jau augiſchejdā nodalā minēts, rīhtā bija ſwehtdeena, bet preeliſch Upmaleem atlolredjeſchanās ſwehli, uſ kureem, kā domajamis, eeraðas ari ap piſbernas laiku bagatais melderis Lākts.

Bet kad Wilis to eeraudsija, tad tas gribēja noeet kautkur no-malns, bet wezais, stingrais Lākts eesauzās:

„Kur nu, dehls? — Nahz jel ſchurp un teiz man labdeenas!“

Wilis iſhahdus wahrbus dſirbedams, ſamulſa. Bagatais wihrs to ſauza par dehlu! — Kas tas? — Ģeſahlumā wiſch domaja, ka Lākts ſcho pečiobojoſt, bet kad wiſch paſlatijsas wezā wihra azis, un kad wiſch pamanijs, ka tajās kautkas ſpoſchs, ko mehs ſauzam par aſaram, eemirdjeſjās, tad wiņa gars atdſihwojās un wiņa ſirds pildijsas ar miheſtibu un uſtigibu, — tad wiſch peſteidsjās Lāktam ūlaht, ſatvehra wiņa rokas un noſkuhpſitja tahs, kamehr melderis ſazija:

„Neesmu nemaſ pelnijs, ka tu buižho man rokas. Tu jau ne-efi man itin nelo parada, bet gan drihjaki es tew. Tomehr buhſim preeliſchdeenās labi ūaimini un draugi.“

„Lai Deewš dotu, ka man nebuhtu wairs jaatſtahj ſawa mihiā, dahrgā dſimtene, ka man nebuhtu wairs jaatſtahj tehwš un mahte, nebuhtu jaatſtahj tahs weetinas, kas manai ſirdij, tā ſakot, peeauguſčas.“

„Beresim wiſu labu. Galwenā leeta jau ir ta, ka juhs eſat atkal mahjā,“ Lākts paſlaidroja.

Un nu eefahkū ſomuliga dſihwe, pee kām wiſi ſajuta, ka ſchini ſamilijā notižis kautkas ſvarigs, kautkas ſewiſčels, ar wahrdu ſakot, kautkas labs.

Bet lad Lākts taifijās us aiseeschānu, tad winsch pēegahja Wilim
llaht un palkusu balsī teiza:

„Klauzees, dehls, waj tu newehlees redset manu nelaimigo meitu
Elviru, kura tatkhu tewi toreiši til karsti mihleja. Warbuht, ka wina
tewi wehl pasihs, warbuht, ka wina preegafees, tewi eraugot?“

„Es neesmu zeenigs juhju meitu redset. Esmu bijis zeetumā un
pasauedesis weetu; redsat, Lākta tehvs, es neesmu wairs itin nelas
schinī pasaule, jo es eenemu tagad daudz semaku stahwolli, nēkā manā
tehva algadschi. Tomehr es negribu wineem palilt apakshā, bet gribu
peerahdit sawam tehvam, ka ejmu eemahzijees Rīgā strahdat. Redsat
manas rokas, lahdas tahs zeetas.“

„Tu runā pareisi, mans dehls, bet palkausī ari manu luhgumu,
atnahz rīhiā pee manis un brausim abi diwi us sinamo eestahdi un
apmeklesim Elviru. Jeb waj tad tew nemas naw manas meitas
schehl?“ Lā Lākts prasija.

Pahl Wila waigeen nocteja binas leelos asaru lahses, lad
winsch pamanija, ka zeetsirdiga noudas wihra si. Dīja valmehrtu-
tees un tapusi zaur zeeschālam mūksia, ka wassie.

Winsch apsolijās brault wingam lihdsi uj oħraħnijigo danu, re-
dset Elviru, un, ja eespehjams, i ar to runat.

Un jan tresħas deen as pejnejveend apstolijās Iohanni tħalli
pee augħċha minnietas eestahdes, iż-żeżeem iż-żalija wiċċa, uj-żi
nais Uppmalnekk Wilis.

Eestahdes wirsahfis preezajās, lad winsch viðho, iż-żi
eraudsija.

„Ja gan, ja gan,“ winsch nattrinaja, „janx sejha jaunessi minn
taps pilnigi wefela.“

Bet pa tam Elvira tħi ujpoja un ecwexla eestahdes salis, kure
atradas ari klawerees un weens harmonijums. Schee instrumeni li
allauti tahdeem ahrprahligeem spehlet, kurei bija jan gandrihs isahrsteti.
To sinjal ari Elvira, tapēhż wina pefehdās tħallix pee klawerem un
efahla spehlet un dseodat:

Breeli un behdas, ak, pasaule miht,
Waidot un gaidot us baltaku deen'.
Lihgħmojot augsti un nophuhschotees:
Laimigs ween juhtas, kas mihlejjs scheit.
u. t. pr.

Peepeschi saħles durwis atwehrs lehnā walā, ja kurām ee-
nahza trihs wiħri eekħħa, proti: wirsahfis, Lākts un Wilis.

Elvira, dsejdmu pabeigusi dseodat, uszejħla no seħbekkla augħċha
un pagressas us durwju puji, pagħajjās lahdus solus us preeħschu un
tad paliha stahwot, tamehr winek losħas azis raudijas stiħwi u
teħwu, us aħristu, bet wiśwairat uj-Wili, kurejħ mu, uj-ahrista mahjeenu,
pagħajjās winai lahdus solus inwaki.

Un nu Elwira pēeskrehja jaunajam wihami kāht un tam pēe
kruhtim mesdamās īkanu balsi eebrehjās:

"Wiliis, Wiliis, mans Wiliis!"

Bet winas rokas palika slahbanas, winas kahjas sagrihkojās, un
ta nolaidās lehnām us grihdu, tamehr winas azis aisdarijās un winas
luhpas faspeedās zeeschi kopā.

"Tagad juhsu meita ir glahbta," wirsahrst īsteiza; "glahbta zaur
scho jauno zilwelku. Luhdsu, atbrauzat pehz 14 deenam atkal schurp,
warbuht, ka juhs warefat tad west sawu meitu us mahjam. Ejat ta-
gad, lai waru netrauzets darit sawu peenahkunu."

Bet tamehr wirsahrsts tā runaja, tikmehr Wiliis statijās eepleh-
stām azim us nogihbušcho Elwiru un trihzeja kā apses lapa. Wina
pahrsteigums bija tik leels, ka dauds netruhka, ka ari winisch neno-
frita semē.

Tamehr ahrsts paklusu balsi sazija:

"Ejat nu projam, mani drangi, un lā jau teizu, atbrauzat atkal
pehz 14 deenam schurp."

Lakts un Wiliis īsgahja, no sahles, tamehr ahrsts pawehleja eenejst
Elwiru lehnām winas kambari un eelīti to gulta. Pehz kahdām mi-
nūtem parahdijās us jaunavās pēc/s leelias īweedru lahzes, kurās no-
riteja lehnām us spilwena. Un tad wina pehz kahdas pusstundas at-
wehra azis, tad winas stateens bija slaidris un tihes un winas
divehsele wejela.

Elwira bija glahbla!

Un tad pehz 14 deenam Lakts aikal atbrauga pēe sawas meitas,
tad ta-bija pīlūgi wejela un winisch wareja to nemt us mahjam lihdsi.
Wejā wihra precks bija beigaligs.

Winisch jutās lā no jauna pēedīmīs.

Likai weens apstāllis winu skumdingā, proti: Wiliis nerahdija
ne azis dīrnawās.

"Lai kam winisch wairš negrib manu meitu?" tā Lakts murmi-
naja. "Lai kam toreiš fabijās ahrprahīgo namā."

Tamehr, kahdā pehzpusdeenā, tad Lakts gahja ar Elwiru gar
esera malu pastāigatees, un nonahza ari pēe tāhs weetas, kur toreiši
abi jaunee gribēja eet ūlīginatees, tad ari Wiliis tur stahweja, kurās
melderi un Elwiri eeraudījis gribēja dotees projam, bet Lakts ūauza:

"Wili, mans dehls, kahdas mulkibas tu nu atkal dari! — Nahz
tatschu schurp! — Waj tad tu manu meitu wairš nemās nemihli? Waj
tu gribi, lai wina paleel atkal ūlima?"

Bet ari Elwira eesaujās:

"Wili, mans Wili, nahz schurp, — nahz schurp! — Balīsim nu
weenumehr kopā un baudīsim to laimi, kas mums toreiš īsgaīsa!"

Un nu tanī pašchā weetiā, kurā wini tīka ūktirti, tee ūaderinajās
par jaunu, un tanī pašchā weetiā, kurā wini gribēja pasandet dīhwibū,
tee to eemantoja diwlahtīgā mehrā.

Un nākšošchā ūwehtdeenā tīla dīsrnawās nobiertas kūplas deribas, pee kām wezais Lākts atdewa dīsrnawās Wilim, sažidams:

"No schihs deenas peeder mana manta, ta kustama, ka nekustama, tew, jo tu esf dauds, dauds manas zeelsirdibas deht zeetis, bet tomehr isglahbis manu behrnu no muhschigas naktis un pasuschanas. Dsihwojat laimigi!"

Un jaunais pahris ari dsihwoja laimigi un dsihwo wehl tagad.
Willis un Elwira naw tilai ween bagati miholesiibā, bet ari bagati
ar schihs semes mantam, schihs semes dahwinajumeem.

Tå tab mi Wilis Upmals, senakais N. draudses skolotajs un
ehrgelneeks, kluwa gaur dauds raisem, behdam un zeechanam beidsot
tatschu laimes klehpi.

Djejvile.

Wehl tolles stan,
Sirds preelu man;
Wehl feedhns garu swaib!
Wehl zihnuh' djeed
Un pukes seid;
Wehl libgan' ja smaid!
Wehl ja svihd
Un dshvihd' slihd
Ukweena sirsniad!
Wehl swaighnes mirbi;
Wehl pulst man sirds,
Pat tumichd' naekniad!
At, debess launks,
Zil ehi jaunks,
Man tolle stanet sahl!
Sirds, preezajees,
Nam sehroees?
No Deewa preeki nah!

R. 3.

162

Dſimtenei.

Es iwei mihleschu arweenu
Tu, mana dahrgå d'simtene,
Tew' slehgschu firdi latru deenu,
Un Deewu luhqdamis svehtischu.

„Jaunais Tehvijas Kalendars.“

98413 *Kr* # B

Jautrumi.

Wahja eepreezinafschana. Saimneeze: „Vihsin, teiz, kapehz tu raudi?“

Vihsin: „Ak, wezaki man nelaui prezet Juri!“

Saimneeze: „Eit glujschi meeriga; tik slaisits jaunellis, ta Juris, dabus drihs ween zitu lishgawinu.“

Nepatigs. Faakundse: „Kungs, lo juhs fakat par dakteri Mehlsnefi, kuru man wakar stahbijat preelschä?“

„Kungs: „Winsch loti nepatigs zilwels; latram winsch no gressch gabalu no goda, bet preelsch fewis nepatura itin neko.“

Laiki pahrwehrschas. Seewa: „Ak juhs, wihrreesshi, ta juhs pahrwehrschatees! — Kad bijam žaderinajuschees, tad tu faziij, ta nefas pašaulē neesot tik slaisits, ta mani mati, un tu tos nobutchoji waj simtām reises; bet tagad eekritis weens weenigs matinsch ehdeena, un tu rahjees un ohlesees waj bes gala!“

Vihrt: „Li meerio, — laiki pahrwehrschas.“

Gubrais puik. Kundiene uj puiku: „Sehn, waj tu nemas nekaunees? vreesnigi lahdeete? Tali man, kas gan no tewis tnuahls?“

„Cumanis,“ puikas atbilbe meja.

Walsirdigi. Nejm lungus uj slaisituli: „Waj tas noho chrmoti, ta nefmuleem wihrreem slaisitas fewas?“

Slaisituli: „Kungs, waj schu isleizeenu lai ujnenmu par bildinajumu?“

Kaba tiziba. Walsi, ta tatschu ir leela netaišniba, ta tu bniščo muhsu ištabas meitu; — un tu Minna, ta tu vari to zeest?“

Minna: „Ak, schehligā kundi, labaki netaišnibu zeest, nela darit.“

Kaunigā. Anzis wed bulli uj tirgu. Bela winsch fästop Greetinu, kaimina ſmuko meitinnu. Uj leelzela išnahluschi, Greetina ſala:

„Anzi, tagad eefchu atpakal!“

Anzis (iſtruhzees): „Greetin, kapehz?“

Greetina (kaunigi): „Mehs tatschu eſam weeni, un man ir bailes, ta tu mani butschoji!“

Anzis: „Tu tatschu redsi, ta newaru tewi butschot, jo man jau jatura bullis.“

Greetina (loti kaunigi): „To tu tatschu vari peeſeet.“

Weenteeſigi. Skolotajs: „Jahnit, ta Iahjās Israela behrneem, kad tee atgreesas no Babeles zeetumeem atpakal?“

Jahnijs: „Baldees, skolotajs kungs, glujschi labi.“

Grahmatu rahditajs.

Manā grahmatu tirgotawā, Arvotu eelā Nr. 25, išnahlūčias un dabujamas
schahdas grahmatas:

	Maffa tap.
1. Zapnis svehtrihtā, jeb: Muhichiba un tad? Wahziffti no J. Tresslera	5
2. Marija un Indritis, no J. Tresslera	5
3. Zela wadons, jeb: ta bihbele jalasa, no Benjamina Fischera	5
4. Ihstais jaunibas wadons, jeb: derigs padoms jaunelieem	15
5. Debeschläge Jerusaleme, jeb: svehto dīshwe debeis	15
6. Deewa Kehnina walstiba, wahziffti no Dr. Diezelhosha	10
7. Tukniescha rose, jeb: breechnigs gals, nahwe tukniesi no Fr. Hoffmanna	15
8. Wifumihlakais pasaulē, jeb: weena laučiga stunda, no M. Freiberga	10
9. Wežā torna noslehvums, jeb: tad Deewos valthbi, wiſe isdopas	20
10. Weens, tas ir wajadlīgs, jeb: Marijas īvēleschana	10
11. Seemas svehku pules, wahziffti no L. Diesmeyer un L. Baulei	10
12. Oferschanas sehrga, jeb: Oehas un labais ahīts, no M. Freiberga	5
13. Slimneeku draugs, jeb: Cepree valoms vrečiš slimneem	15
14. Sinas par Greenlandi Seemei Amerikā	3
15. Ihstā adrese	5
16. Jauna gada naktis	2
17. Was tew ir, tas grecišči zevjuma wajadlīgs	2
18. Vilnigs vihreschū uelikibas lahti	55
19. Nahz! un skais n Golgatu	10
20. Wintersteina pilis	15
21. Masaids varouis	15
22. Mihlestibas dīecīmu walnags līkgauvinai	15
23. Nur kains seewu uehma	5
24. Mehs gribam wina filiti puschkot	15
25. Jauna dīshwe	10
26. Jaunibas puku albumis	20
27. Mihlestibas wehstulneels	25
28. Puku waloda	5
29. Londones meitina	15
30. Skaitais seeweeshu dīsimums, jeb: padomu deweis jaunelieem	35
31. Wehrgu kehdes, jeb: wehedsiba un mihlestiba	20
32. Mihlestibas pukites jaunibai	10
33. Sarlanaids prinjis	25
34. Skaitīa Margareta, jeb: Bihna dehl mihlestibas	35
35. Svehtas dīeesminas	20
36. Vatis Jēsus	15
37. Par welti mihlets	25
38. Baltijas sapnu grahmati.	25
39. Amerikas mescha rose	15
40. Bilweks un wina dīsimums	45
41. Garigas luhgšchanas pehrles	50, 60, 70
42. Jaunibas draugs	5
43. Punktir-grahmatina	5
44. Jubilejas iſtahde, 700. g.	10

8413

	Malkā tap.
45. Jaunais Tehvijas Kalendars	10
46. Peesihju Kalendars par	15, 10, 25, 30, 60
47. Aabatas Kalendars	10, 15, 20, 30
48. Swahregula Sobgala Kalendars	30
49. Saimneetschu un mahjutribas Kalendars	30
50. Behenu rota, Abeze ar bildem puslota	10
51. Vilshu abeze	15
52. Skolas dahrfs, Abeze ar bildem puslota	15
53. Schulgarten, Leženbel mit Bildern	15
54. Pycckij sadъ, Azbuka cъ illioetr	15
55. Karlis un Marija un Mihlesteinas vilnōs	15
56. Juherneka Ithgawina Annina	15
57. Voratalua meitina Vhina	15
58. Siguldas mose, Veli jauns labus	30
59. Dwelis mūnas, Gartigas dīceipcas. Brīvd.	50, 60, 70

Antons Le iktweijs,

Mihlesteins un užtiziba trikādsmiit gadus mints-kapā.
Istījotis un interesants romāns, 22 burtniza. Malkā 10 tap. burtniza.
Istījotis burtniza un reizi pastēle zaut pasti, tam peciūjīšana par briju.

Latvijas leelsakais tautas mārons.

Garibaldis

ieb. no laupitaju mīrsneeka par generali!

Sievīgħi l-istījós un interesants romāns. Burtniza malkā 10 tap.
Naudu war esfuhit postmarkās.

Kaista zeeteja Milda.

Original-romāns ir Bidsemas Schweizijas senlaikeem. Šis romāns cewedis zeen.
Istījous un lasitajos Bidsemas senlaitu brūkineeku stiprajās pilis.

Katra burtniza malkā tikai 5 tap.

Zaut mēltulem uzbudus pastellejumus iepilda wiśdrihsa l-imbū.

Attalpahrdewejeem rabats.

Ar augstzeenibu **M. Freibergs,**
Riga, Avotu eelā Nr. 25.

Pagodinos ſawem zeen, ſundem un god. publicitai zaur ſcho pasinot, ta ſawi
grahmatu un rakftamleetu weikalu
esmu cevehrojami paplaſchinajis.

Pee grahmatu pahrdotawas esmu verihais pilnigu

grahmasu seetuvi.

 Spezialitate: Teeſmu grahmatu ſeeſchana.

Peedahwaju Wldsemed un Kursjens latveeschn, kā arī wahju bseefme
grahmataš, kurastuē leelatā skolā teakumā un vairroobik daudzumā un mafur
jamehrā ar vienu għibnun u slygħnum, par loti leħiġi zenam.

Bes tam peedahvaju ziem, puu tui ari daschadas
lubigfchanu, sprediku, situatūskas grahmatas
ta ael pias dascholatnimeem verekz, alhti ceetetad grahmataid.

Skolas grahmatas, **M**

Visas rakstamas un sākmejamas seetas.

Laimes weblejumut farbes daschadeem gadijumeem.

Peeenmu apstellejumus si wiseem eeksch- un ahrseemu laikreaksteem ut
modes schurnaleem. Saar wehstulem ufdotus apstellejumus ispildu wis
drihsaka laik.

Peenemu vižadus bilschu eerahmehauas darbus par loti lehtam ze

Mahjas svehtibas un elles bildes
turu arween leelâ trahjumâ us lehaera.

Latveesku un wahzu lafama biblioteka.

Atka Lake State Park

M. Freibergs.

Riga, Aivots eelâ Nr. 25.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

A standard linear barcode consisting of vertical black lines of varying widths on a white background.

0309106418